

ap

Sorszám: IV./

Tárgy:	Beszámoló a gyermekvédelem helyzetéről és az intézményekben folyó gyermekvédelmi munkáról
Előterjesztő:	Megyeriné Pénzes Mária VHSZSZ igazgató Nevelési-oktatási intézmények szakemberei
Készítette:	Mészáros Erika szociális ügyintéző <i>(Beszámoló 1-2. fejezete),</i> Megyeriné Pénzes Mária Igazgató <i>(Beszámoló 3., 4., 5., 6.2., 7. fejezete, Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat beszámolója)</i> Kissné Wagner Mária Óvodavezető <i>(Mezőberény Város Óvodai Intézménye gyermekvédelmi tevékenységéről szóló beszámoló)</i> Szűcs-Wagner Gabriella Óvodavezető <i>(„Katicabogár” Evangélikus Óvoda)</i> Törökné Szentpéteri Ibolya Intézményvezető Szöllősi Szabina Gyermekvédelmi Felelős <i>(Mezőberényi Talentum Református Óvoda gyermekvédelmi beszámolója)</i> Öreg István Intézményvezető <i>(Mezőberényi Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium tájékoztatója a gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységekről)</i> Dr. Rückné Mező Györgyi Igazgató Nagy Zoltán óvodai és iskolai szociális segítő <i>(Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola, gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységről szóló beszámolója)</i> Gulyásné dr. Sáli Henrietta aljegyző <i>(összefoglalás, szerkesztés)</i>
Véleményező Bizottság:	Humánügyi Bizottság Ügyrendi, Jogi, Közbiztonsági és Esélyegyenlőségi Bizottság Pénzügyi, Gazdasági Bizottság
Melléklet:	Önkormányzati és intézményi beszámolók
Tervezett döntés:	1 db határozat
Döntés:	Egyszerű többségi, nyílt szavazással

ELŐTERJESZTÉS
Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete
2022. május 30-i nyílt ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96.§ (6) bekezdése értelmében a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést készít. Az értékelést meg kell küldeni a gyámhatóságnak.

Az értékelés tartalmi elemeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997.(IX.10.) Kormányrendelet 10. számú melléklete szabályozza, az alábbiak szerint:

„I. A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
 - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
 - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
 - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai)
 - gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
4. *(hatályon kívül lett helyezve)*
5. *(hatályon kívül lett helyezve)*
6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.
7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenció elképzelések).
8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.
9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogreprevenció stb.).”

A fenti jogszabályok alapján elkészült a beszámoló a 2021. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról.

A kötelező szempontokat tartalmazó beszámolón túl az előterjesztés részét képezi a Mezőberény Város Óvodai Intézménye, a „Katicabogár” Evangélikus Óvoda, a Mezőberényi Talentum Református Óvoda, a Mezőberényi Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium, valamint a Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola gyermekvédelmi tevékenységéről szóló beszámolója is.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy előterjesztés megtárgyalását követően fogadja el az alábbi határozati javaslatot:

Határozati javaslat:

Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 96.§ (6) bekezdésében foglaltak alapján a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló átfogó értékelést tartalmazó 2021. évi beszámolót elfogadja.

A Képviselő-testület megállapítja, hogy a beszámoló a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásokról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet 10. számú

melléklet szerinti tartalmi követelményeknek megfelel, egyben felhatalmazza dr. Kállai-Csarnai Judit jegyzőt, hogy a Békés Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális, Gyámügyi és Oktatási Osztálya részére a beszámolót megküldje.

A Képviselő-testület köszönetét fejezi ki a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló átfogó értékelést tartalmazó 2021. évi beszámoló elkészítésében közreműködők, valamint az intézményi beszámolók elkészítésében részt vevők munkájáért.

Felelős: Dr. Kállai-Csarnai Judit jegyző

Határidő: intézkedésre azonnal, legkésőbb 2022. június 15.

Mezőberény, 2022. május 18.

Gulyásné dr. Sáli Henrietta
aljegyző

BESZÁMOLÓ A 2021. ÉVI GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI FELADATOK ELLÁTÁSÁRÓL

MEZŐBERÉNYBEN

Tartalom

BESZÁMOLÓ A 2021. ÉVI GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI FELADATOK ELLÁTÁSÁRÓL MEZŐBERÉNYBEN	1
1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.	4
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások:	4
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,	4
- egyéb, a Gyvt-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,	4
- gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.	4
2.1. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága	4
2.2 Egyéb, a Gyvt-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok	8
2.3. Gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok	10
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:.....	11
gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),	11
gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.	11
3.1. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása.....	11
Gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalatai.....	12
3.1.1. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatai.....	12
3.1.2. Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszer bevezetése	13
3.1.3. A 2020.évi pandémia sajátosságai, hatása a feladatellátásra	14
3.1.4. Gondozási tevékenység mutatószámai	15
3.1.5. Szakmai tevékenységek mutatószámai	16
3.1.6. Veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer bemutatása, működtetése.....	19
3.1.7. Az együttműködés szinterei	21
3.1.8. Speciális szolgáltatások	22
3.1.9. Preventív jellegű szolgáltatások	22
3.1.10. Szociális gyermekétkeztetés.....	22
3.1.11. Adományozás	23
3.1.12. Személyi feltételek	23
3.1.13. Tárgyi feltételek.....	23
3.2. A gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása, ezzel összefüggő tapasztalatok	24
Bölcsőde.....	24
3.2.1. Programok a Bölcsődében	26
3.2.2. Fakultatív program	26
3.2.3. A bölcsőde gyermekvédelemben betöltött szerepe	26
3.2.4. Személyi feltételek	27
3.2.5. Tárgyi feltételek.....	27
3.2.6. Továbbképzések.....	28

3.3. Gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása	28
Helyettes szülői ellátás	28
3.4. Védőnői Szolgálat	28
3.4.1. A területi védőnő feladatai közé tartozik	29
3.4.2. A védőnői feladatellátás gyakorlata, mutatószámai.....	30
3.4.3. Iskola-egészségügyi ellátás.....	33
3.4.4. Továbbképzések.....	34
3.4.5. Egyéb tevékenységek	34
4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.	34
5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenció elképzelések).....	35
6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.	35
6.1. Bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, helyi bűnmegelőzési tevékenység	35
6.2. A gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának, az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.....	37
7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).....	37

1.¹ A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.

1. táblázat Demográfiai mutatók

2019. évben		2020. évben		2021. évben	
Állandó bejelentett lakosok száma: 10.254 fő		Állandó bejelentett lakosok száma: 10.128 fő		Állandó bejelentett lakosok száma: 10.032 fő	
Születések száma: 85 fő		Születések száma: 90 fő		Születések száma: 89 fő	
0-18 éves korig: 1.899 fő	ebből fiú: 953 fő	0-18 éves korig: 1.865 fő	ebből fiú: 936 fő	0-18 éves korig: 1.869 fő	ebből fiú: 927 fő
	ebből lány: 946 fő		ebből lány: 929 fő		ebből lány: 942 fő
Elhunytak száma: 139 fő		Elhunytak száma: 201 fő		Elhunytak száma: 221 fő	

2.² Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,

- egyéb, a Gyvt-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,

- gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.

2.1. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága

2. táblázat Ellátások igénybevétele

Ellátás megnevezése	Támogatásban részesültek száma 2021. december 31-i állapot szerint (fő)	Állami támogatás (Ft)	Önkormányzatot terhelő kiadás (Ft)
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők 2021. év során (tájékoztató jellegű)	317	0	0
Ebből: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény egyszeri támogatása (augusztus, pénzbeli támogatás, alap összegű 6.000.-Ft/fő)	174	1.044.000	0

¹ Készítette a Mezőberényi Polgármesteri Hivatal Szociális Csoportja.

² Készítette a Mezőberényi Polgármesteri Hivatal Szociális Csoportja.

Ebből: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény egyszeri támogatása (augusztus, pénzbeli támogatás, emelt összegű 6.500.-Ft/fő)	143	929.500	0
Ebből: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény egyszeri támogatása (november, pénzbeli támogatás, alap összegű 6.000.-Ft/fő)	175	1.050.000	0
Ebből: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény egyszeri támogatása (november, pénzbeli támogatás, emelt összegű 6.500.-Ft/fő)	142	923.000	0
Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: (augusztus, november)	0	0	0
Szünidei gyermekétkeztetés:			
- tavaszi:	77	79.003	0
- nyári:	66	1.828.335	0
- őszi:	70	179.551	0
- téli:	67	255.323	0
Rendkívüli települési támogatás: 2021. évi			
Felsőoktatási támogatás (önkorm. rendelet egyéb szociális támogatás)	19	0	570.000
Iskolakezdési támogatás (önkorm. rendelet egyéb szociális támogatás)	170	0	2.550.000
Gyermekétkeztetés (önkorm. rendelet) 2021. évi	50	0	68.170
Autóbusz (vásárolt bérletek) 2021. évi	1.500	0	892.500
Összesen:	2.970	6.288.712	4.080.670

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása 2006. január 1. napjától **jegyzői** hatáskör. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a törvényben meghatározott normatív kedvezményekre.

Jogosultak köre: A jogosultságot akkor lehet megállapítani, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

- az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 135 %-át (2021. évben 38.475.- Ft-ot),
- ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza (2021. évben 41.325.-Ft), vagy
- ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos,
- a gyermek nagykorúvá válása után is jogosult a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ha nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be, és a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult. (Nagykorú gyermek jogosultságát házasságkötése esetén az új családban felül kell vizsgálni.)

A vagyoni helyzet vizsgálata kiterjed a közös háztartásban élő közeli hozzátartozók vagyonára. Vagyon alatt azt a hasznosítható ingatlant, járművet, továbbá vagyoni értékű jogot kell érteni, amelynek egy főre jutó értéke a gyermeket gondozó családban külön-külön számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének húszszorosát (570.000 Ft-ot), vagy együtt számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hetvenszeresét (1.995.000 Ft-ot) meghaladja. (Nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben a szülő vagy a tartásra köteles más törvényes képviselő életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általuk lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra vagy tartós betegségre tekintettel fenntartott gépjármű.)

A jövedelemszámításnál irányadó időszak: rendszeres jövedelem esetén - kérelem benyújtását megelőző hónap, nem rendszeres jövedelem esetén megelőző egy év átlaga.

Jogosultak továbbá Gyvt. 20/A. §-ában meghatározott egyszeri támogatásra, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel, tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel alapösszegű pénzbeli támogatást folyósít, ha a gyermek, fiatal felnőtt nem minősül hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek. Az a gyermek, fiatal felnőtt, aki hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű és rendszeres gyermekvédelmi kedvezménye fennáll emelt összegű pénzbeli támogatásra jogosult.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény eseti támogatás összege 6.000.- Ft illetve 6.500.-Ft volt gyermekenként. Az állam 100%-ban biztosította a támogatást. Emellett ingyenes tankönyvellátásban és étkezésben is részesülnek a rászoruló gyermekek.

A veszélyhelyzet miatt 2021. évben 35 fő gyermek részére került megállapításra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, a kérelem elutasítására 1 gyermek esetében került sor a magasabb egy főre jutó jövedelem miatt. A veszélyhelyzet okán meghosszabbított rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 2021.december 31. napján 317 gyermek részesült.

A kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra való jogosultságot a családba fogadó gyám laccíme szerint illetékes települési önkormányzat jegyzője - határozatlan időre - állapítja meg.

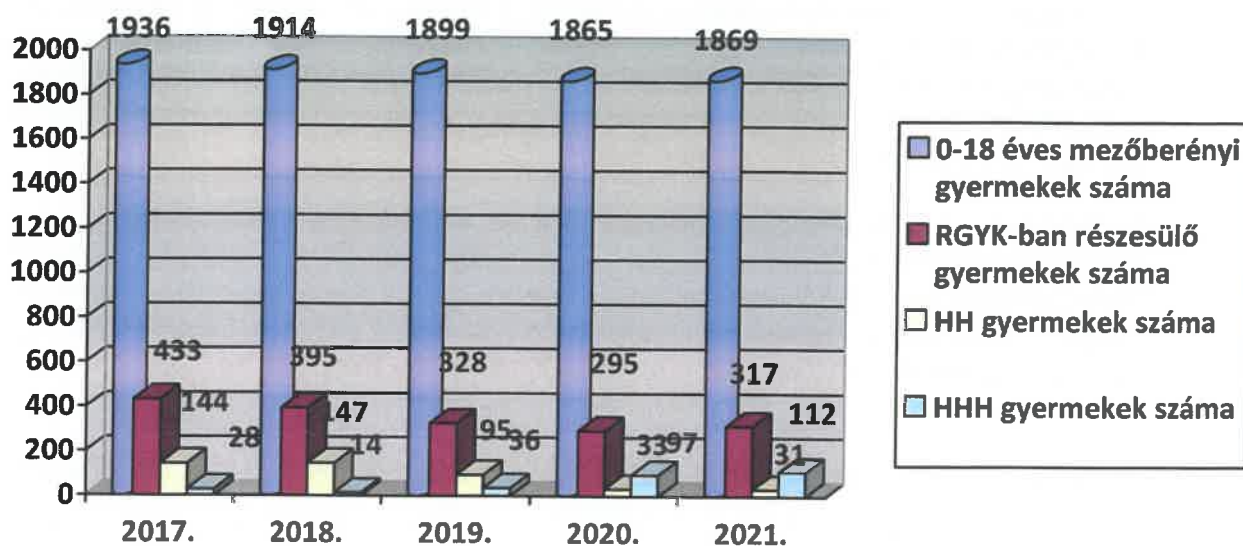
A kiegészítő gyermekvédelmi támogatás havi összege - gyermekenként - az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 22 százaléka.

A települési önkormányzat jegyzője annak a gyámul kirendelt hozzátartozónak, akinek kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra való jogosultsága

- a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjában - az augusztus hónapra járó kiegészítő gyermekvédelmi támogatás összege mellett - ,
- a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjában - a november hónapra járó kiegészítő gyermekvédelmi támogatás összege mellett - pótlékot folyósít.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesülő egyszeri támogatás összege 8.400.-Ft gyermekenként (jelenleg ebben a támogatásban senki nem részesül).

1.ábra Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben (RGYK) részesülő, hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyermekek számának változása

A Mezőberényben élő 0-18 éves gyermekek közel 16,96 %-a jogosult a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre. A megelőző évhez képest emelkedett a 0-18 éves korú gyermekek létszáma (1869 fő) és a támogatásban részesülők száma (317 fő) is.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők közül hátrányos helyzetű 31 fő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek 112 fő, amely a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők 9,77 % illetve 35,33 %-a. Ez az arány 2020. évben a hátrányos helyzetű gyermekek százalékos aránya (11,18) magasabb volt, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek százalékos aránya (32,88) viszont alacsonyabb volt.

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre - külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra - megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmazottan hátrányos helyzetének fennállását.

A hátrányos vagy halmazottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető. Ebben az esetben meghatározott feltételek fennállását a kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozólag kell vizsgálni, valamint a hátrányos és halmazottan hátrányos helyzet a kérelem benyújtásának napjától a fennálló rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény időtartamára állapítható meg.

2.2 Egyéb, a Gyvt-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok

Rendkívüli települési támogatás:

A létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére az önkormányzat rendeletében meghatározottak szerint 2015. március hó 01. napjától rendkívüli települési támogatást nyújt.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) 45. § (4) bekezdése alapján rendkívüli települési támogatásban elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások - így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások - vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak.

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról szóló 4/2015.(II.24) önkormányzati rendelet (továbbiakban: R.) 15. § (1) bekezdése értelmében rendkívüli települési támogatás állapítható meg az Szt. 45. § (4) bekezdésében meghatározott, anyagi segítségre szoruló személyek részére.

A rendkívüli települési támogatás iránti kérelemben meg kell jelölni a támogatás igénylésének okát, valamint mellékelni kell a rendkívüli kérelmet alátámasztó dokumentumokat.

Az R. 16. § (2) bekezdése alapján a rendkívüli települési támogatás eseti jellegű támogatás, melynek legkisebb összege 5.000.- Ft.

Rendkívüli települési támogatásban 2021. évben 201 család (215 támogatási eset) részesült, összesen 5.555.300.-Ft összegben. Elutasított kérelem nem volt, 3 esetben az eljárás megszüntetésre került, oka hiánypótlást kérelméhez nem csatolt. A rendkívüli települési támogatás keret terhére természetbeni ellátásként 350 család részesült tűzifában összesen 13.482.700.-Ft, valamint 1232 gyermek (2464 támogatási eset) strandbérletben összesen 13.552.002,-Ft összegben. 2021. évben felhasznált keret összesen 32.590.002.-Ft volt.

Felsőoktatási intézményben tanulók támogatása:

Mezőberény Város Önkormányzata az Szt. 26. §-a alapján a szociálisan rászorultak részére, egyéb szociális támogatást nyújt, ilyen a felsőoktatási intézményben tanulók támogatása, majd 2020. évben bevezetésre került az iskolakezdési támogatás.

Felsőoktatási intézményben tanulók támogatása címen egyéb szociális támogatás állapítható meg annak a létfenntartási gondokkal küzdő személynek, akinek háztartásában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át, egyedülálló esetén a 300%-át – és önmaga vagy háztartása létfenntartásáról más módon gondoskodni nem tud, mert felsőoktatási intézményben aktív hallgatói jogviszonnyal rendelkező gyermeke taníttatásának elősegítéséhez kapcsolódó kiadásai keletkeztek.

A felsőoktatási intézményben tanulók támogatása címen nyújtott támogatás eseti támogatás.

A felsőoktatási intézményben tanulók támogatása iránti kérelemben meg kell jelölni a támogatás igénylésének okát, valamint mellékelni kell a kérelmet alátámasztó dokumentumokat.

Felsőoktatási intézményben tanulók támogatásában 2021. évben 19 gyermek részesült, összesen 570.000.-Ft összegben. 2020. évben felsőoktatási támogatásban 15 gyermek részesült, összesen 450.000.-Ft összegben. Az előző évhez képest ez emelkedést mutat.

Iskolakezdési támogatás:

Iskolakezdési támogatás címen egyéb szociális támogatás állapítható meg Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete által a költségvetési rendeletben meghatározott keretösszeg erejéig, annak az általános iskolába járó, mezőberényi lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel rendelkező tanulónak, akinek háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300%-át.

Az iskolakezdési támogatás címen nyújtott támogatás eseti, 15.000 Ft összegű, pénzbeli támogatás.

Az iskolakezdési támogatás 2021. évben 98 család igényelt, 170 gyermek részesült támogatásban, összesen 2.550.000.-Ft összegben. 2020.évben az iskolakezdési támogatást 145 család igényelt, 248 gyermek részesült támogatásban. Az előző évhez képest ez csökkenést mutat.

Intézményi étkeztetés támogatása:

A Humánügyi Bizottság az oktatási intézmények (általános iskola, és az óvodák) részére a gyermekek étkeztetéséhez támogatást nyújt. Ilyen étkezési támogatásban 2021. évben 10 gyermek részesült (50 támogatási eset) 68.170.-Ft összegben.

Autóbusz havi bérlet támogatás:

A Humánügyi Bizottság átruházott hatáskörében eljárva a Mezőberényben lakó, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, általános és középiskolai tanulók részére kérelemre, valamint a mezőberényi iskolák javaslata alapján elsősorban hátrányos helyzetű családoknak, például ha a családban:

- a) három vagy több gyermek van,
- b) sajátos nevelési igényű gyermek van,
- c) egyedülálló szülő neveli,
- d) szociális és egyéb körülményei miatt nehéz helyzetben van természetbeni juttatásként támogatást nyújthat a helyi járatú autóbusz havi bérletéhez.

A Bizottság a Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium, nem mezőberényi lakóhelyű tanulói részére is - az iskola javaslata alapján - támogatást nyújthat.

2021-ben 1500 autóbuszbérlet lett vásárolva. 6 hónapon keresztül havonta átlagosan 150 fő, majd szeptembertől 4 hónapon keresztül havonta átlagosan 150 fő kapott bérletet.

2.3. Gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

Ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés:

Az intézményi gyermekétkeztetést 2015. szeptember hó 01. napjától ingyenesen kell biztosítani: a bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- a tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékka csökkentett összegének 130%-át vagy
- nevelésbe vették;

az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
- nevelésbe vették;
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

- nevelésbe vették, vagy
- utógondozói ellátásban részesül.

Szünidei gyermekétkeztetés:

(1) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést

a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő,

halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és
 b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

(2) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben

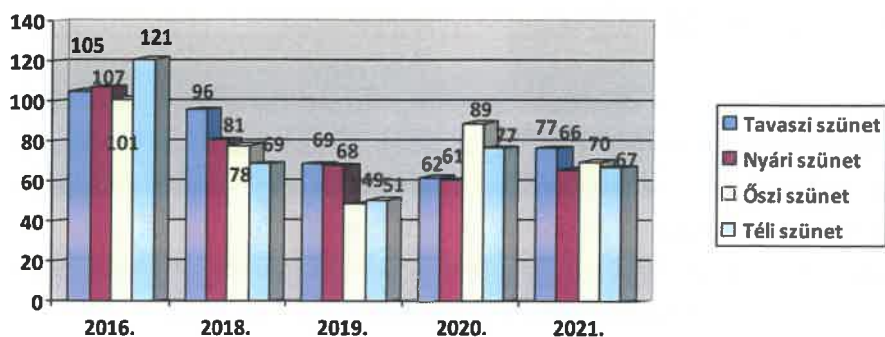
a) a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,

b) az a) pont alá nem tartozó gyermekek számára

ba) a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,

bb) az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

2. ábra Szünidei gyermekétkeztetésben részesülő gyermekek számának változása

2021. évben a tavaszi szünetben 77 fő, a nyári szünetben 66 fő, őszi szünetben 70 fő és a téli szünetben 67 fő gyermek vette igénybe a szünidei gyermekétkeztetést. A tavaszi, a nyári az őszi és a téli szünidei gyermekétkeztetésre 2.342.212.-Ft állami támogatás érkezett. A 2020. évhez képest a szünidei gyermekétkeztetésben részt vevő gyermekek száma a tavaszi szünetben 15 fővel, a nyári szünetben 5 fővel emelkedett, míg az őszi szünetben 19 fővel, a téli szünetben 10 fővel csökkent.

3.³ Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),

gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.

3.1. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

³ Átemelve a Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat beszámolójából.

Gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalatai

Mezőberény Város Önkormányzata kötelezően ellátandó feladataként a család- és gyermekjóléti szolgáltatást integrált intézményén, a Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálaton keresztül biztosítja. Békés Járás ellátási területén a Család- és Gyermekjóléti Központ, a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ keretein belül működik. A két szint számos együttműködési területen kapcsolódik egymáshoz.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatellátását a Gyvt., a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, azok végrehajtási rendeletei, valamint az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kiadott szakmai irányelvek, módszertani útmutatók, protokollok határozzák meg.

A jogszabályok a gyermekjóléti szolgálat feladataként elsősorban a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítését, a veszélyeztetettség megelőzését, illetve megszüntetését jelölik meg. Alapelvként az önkéntességet rögzítik, mely szerint valamennyi, a gyermek fejlődését biztosító ellátás igénybevétele alapvetően a szülők döntésén alapszik, és szülőt erre kötelezni csak törvényben meghatározott esetekben, hatósági intézkedés kezdeményezésével lehet.

A gyermekjóléti szolgálat feladatellátása rendkívül összetett, - összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal - szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A családok komplex segítségét célozza meg, ahol a különböző segítő foglalkozású szakemberek team munkában dolgoznak együtt. Szolgáltatásainkat az ügyfelek minden kötöttség nélkül az ügyfélfogadási idő figyelembe vételével vehetik igénybe. A segítő tevékenység sikere érdekében az ügyfelek önkéntes együttműködése szükséges.

3.1.1. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatai

a) **Tájékoztatás, információnyújtás**, különösen azokról a gyermeki jogokról, támogatásokról és ellátásokról, amelyek összefüggésben állnak a gyermek testi, lelki, szellemi egészségének biztosításával, családban történő nevelkedésének vagy a gyermek számára szükséges védelem biztosításának elősegítésével. Célja az ellátórendszeri szinteken történő eligazodás segítése, s annak megtanítása, hogy az ügyfél önmaga is képes legyen önállóan ügyei vitelére.

b) **Szociális segítőmunka** keretében részt vesz a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában. Az igénybe vevő szükségleteinek kielégítése, problémájának megoldása, céljai elérése érdekében számba veszi és mozgósítja az igénybe vevő saját környezetének erőforrásait „természetes támaszait”, továbbá azokat a szolgáltatásokat, melyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe.

Koordinálja az esetkezelésben közreműködő szakemberek, valamint a közvetített ellátásban, szolgáltatásban dolgozók együttműködését. Egyfajta „mesterséges támaszként” jelenik meg a család életében az átmeneti működési zavar idejére.

c) **Családban jelentkező nevelési problémák, hiányosságok káros hatásainak enyhítése** céljából szabadidős és közösségi programokat szervez, illetve kezdeményezi azok szervezését.

d) **Ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése.**

e) Hivatalos ügyek intézésében való közreműködés.

f) Segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását.

g) Közösségfejlesztő programok szervezése, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztés.

h) Munkanélküliek, adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, fogyatékossgal élők, krónikus, pszichiátriai és szenvedélybetegek, kábítószer-problémával küzdők, egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás biztosítása.

i) **Kríziskezelés**, valamint nehéz élethelyzetben élő családokat segítő azonnali szolgáltatások biztosítása.

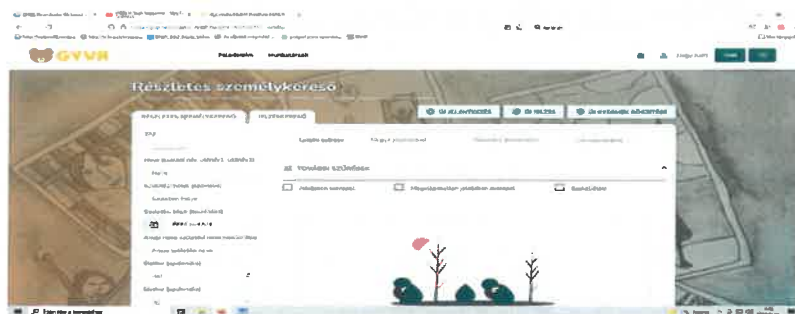
j) **Veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működtetése**, a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslatok készítése, a szakemberek közötti együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása.

3.1.2. Gyermkeink védelmében elnevezésű informatikai rendszer bevezetése

Az EFOP-1.9.4-Vekop-16-2016-00001 „A Szociális Ágazat Módszertani és Információs Rendszereinek Megújítása” c. kiemelt projekt keretében országos szinten került kialakításra Gyermkeink védelmében elnevezésű informatikai rendszer. (a továbbiakban: GYVR). A gyermekjóléti és a gyermekvédelmi ágazatban a GYVR bevezetésével a XXI. századi követelményeknek megfelelő informatikai háttértámogatás került kialakításra a szakmai adminisztráció elősegítése céljából. A gyermekjóléti és a gyermekvédelmi ágazat működésének átláthatósága, a hatékonyság javítása, a gyorsabb, hatékonyabb szakmai kommunikáció és feladatellátás érdekében, valamint az adminisztrációs terhek és a papíralapú kommunikáció csökkentését szolgálva a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján került bevezetésre a GYVR a gyermekjóléti szolgáltatás nyújtók és a gyermekek átmeneti gondozását biztosítók részére is. Az informatikai rendszert minden család- és gyermekjóléti szolgáltatást és gyermekek átmeneti gondozását nyújtónak (a továbbiakban: alapellátás) használnia kell.

A rendszerben a gyermekjóléti alapellátás felhasználóinak regisztrációja 2021. március 30-ával kezdődött meg. A regisztrációt követően minden munkatárs betekintői jogosultsággal tudja használni a GYVR-t. A rendszer összeköti az alapellátás, a szakellátás és hatóság rendszerét (gyermekjóléti szolgálatok, központok, átmeneti gondozás, szakellátás intézményei, TEGYESZ, gyámhatóság).

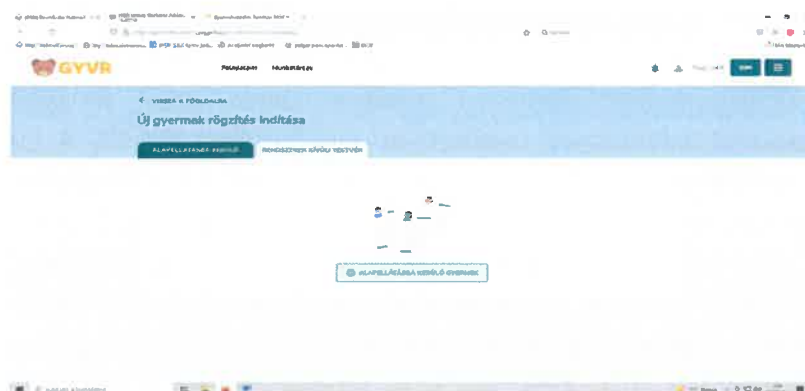
1. kép GYVR

A kiemelt projekten keretében 2021 májusában több szakmai napot tartottak a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtók részére. Az információ célirányos eljuttatása a Nemzeti Szociálpolitikai Intézet, mint konzorciumvezető által megvalósuló kiemelt projekt keretében működő család- és gyermekjóléti szolgáltatás módszertani támogatását végző szakértői hálózat bevonásával valósult meg.

A GYVR rendszerbe történt regisztrációjukat követően a gyermekjóléti alapellátást nyújtó intézmények munkatársainak feladata, hogy a rendszerbe 2021. július 1-től adatot szolgáltatassanak és rögzítsék, naplózzák az alapellátásban lévő gyermekekkel végzett tevékenységeiket.

2. kép GYVR

A rendszert jelenleg is fejlesztik, emiatt még papír alapon is dolgozunk, a rendszerben is rögzítjük az alapellátott gyermekek dokumentációit, így az adminisztrációs munka még nagyobb terhet jelent munkatársainknak.

3.1.3. A 2020.évi pandémia sajátosságai, hatása a feladatellátásra

Az elmúlt két évben a Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat mindennapjai jelentősen átalakultak. A világjárvány miatt nehezített körülmények között kellett az eddigieknél sokkal rugalmasabbnak, találékonyabbnak, türelmesebbnek, és fegyelmezettebbnek lenniük. Új szabályok felállítására volt szükség, valamint újabb kapcsolódási, információs lehetőségeket kellett biztosítani klienseik számára, ezért Facebook profilt készítettek, mert azt tapasztalták, hogy egy bizonyos körben ilyen módon gyorsabb az információáramlás.

A veszélyhelyzeti intézkedések folyamatos fennállása változásokat okozott az ügyfélforgalomban, a szigorú korlátozások idején kevesebben jöttek személyesen a problémájuk megoldása érdekében, de a telefonos és elektronikus megkeresések száma jelentősen nőtt. A korlátozások enyhülése és

feloldása után többen választották a személyes megkeresést, főleg azok, akik nem rendelkeznek telefonnal, vagy nem volt pénzük feltölteni az egyenleget. Személyes ügyintézésre telefonon előre egyeztetett időpontban volt lehetőség. A járványhelyzet enyhülésével tágabb körben történtek családlátogatások, valamint továbbra is folyamatos volt a gyámhatóság és az önkormányzat felkérésére a környezettanulmányok elkészítése, nyilatkozatok felvétele, bár az előző időszakokhoz képest jóval kevesebb felkérést kaptunk. Június második felében megtarthattuk a szokásos nyári napközis táborunkat a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek részére. A feladatellátást továbbra is az eljárásrendek alapján végeztük, a megfelelő óvintézkedések betartása mellett.

A szakemberek között – az éppen aktuális járványügyi szabályoknak megfelelően – váltakozott a személyes kapcsolattartás, a telefonos egyeztetés, illetve az e-mailen keresztül történő konzultáció. Nagyfokú megértést és együttműködést tapasztaltunk a kollégák részéről.

A jelzések száma is hullámvázst mutat az online és a jelenléti oktatás idején, a gyerekek hiányásaiban és konfliktusaiban is megmutatkozik a változás. A jelzőrendszer tagjai arról számoltak be, de magunk is tapasztaljuk, hogy megnőtt azoknak a gyermekeknek a száma, akiknek pszichológusra, pszichiáterre lenne szükségük, melynek oka a bezártság, izoláció okozta szorongás, depresszió.

Klienseink közül többen elvesztették munkahelyüket, ezáltal nehéz élethelyzetbe kerültek, emiatt egyre többen szorulnak anyagi segítségre, adományokra.

2021-re is igaz volt, hogy a világjárvány okozta tömeges megbetegedések az egészségügyi rendszer átszervezését vonták maga után, mely következtében sokszor akadályba ütközött a különböző egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzájutás. Ezzel kapcsolatban is sokan fordultak hozzánk segítségért.

Munkánk során találkoztunk az online oktatás technikai nehézségeinek megjelenésével, a be nem küldött házi feladatok hiányával, és az igazolatlan hiányzásokkal is.

A járványhelyzet okozta megszorítások miatt ebben az évben is volt több olyan programunk, amit nem tudtunk megtartani.

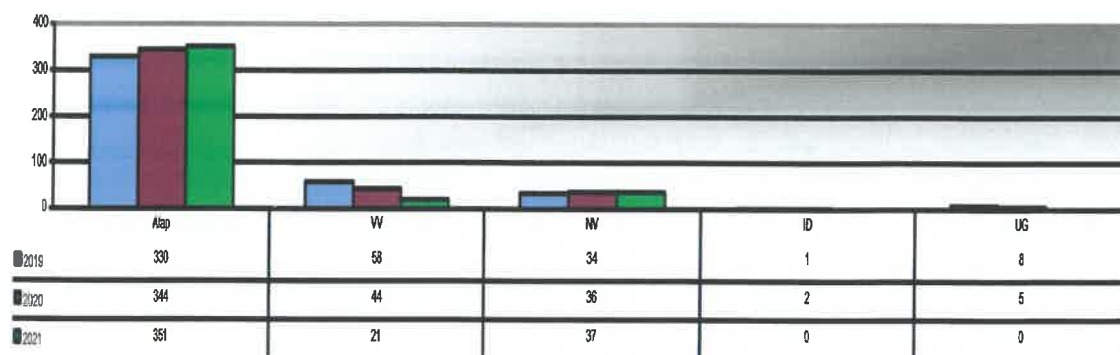
Az intézménynek saját forrásból és a központi elosztásból rendelkezésére álltak a szükséges védőfelszerelések, fertőtlenítő szerek.

A családsegítők a járványügyi helyzet okozta nehézségek ellenére is ellátták feladatukat, és a családok életének jobbá tételén dolgoztak. Az, hogy a munkavégzés, a kliensekkel történő személyes kapcsolattartások a lehető legbiztonságosabban történhessenek, sok többletmunkát jelentett.

3.1.4. Gondozási tevékenység mutatószámai

A Család- és Gyermejjóléti Szolgálat 2021. évben összesen 409 gyermekkel és annak 127 családjával állt segítő kapcsolatban. Korcsoportonkénti megoszlás tekintetében hosszú évek óta a legtöbb gondozott gyermek általános iskolás korú, őket követik a 14-18 éves fiatalok és az óvodás korúak, míg legalacsonyabb számban a 0-3 éves korosztály jelenik meg a szociális segítő munkában. Az esetek többségében a gyermekek gondozása önkéntes együttműködésen alapuló alapellátás keretében folyik.

3. ábra Gondozásban részesülők száma ellátási forma szerint 2019-2021

(Alap= gyermekjóléti alapellátás, VV= védelembe vétel, NV= nevelésbe vétel, ID= ideiglenes elhelyezés, UG= utógondozás)

A hatósági intézkedést követő segítő folyamatba az esetmenedzser bevonja a család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítő szakemberét. Fontos az esetmenedzser és a családsegítő szoros együttműködése, az információcsere a gyermekek mielőbbi védelembe vételének megszüntetése, illetve hazagondozása céljából. 2021-ben a szakemberek és a családok közös munkájának eredményeként közel 50%-al csökkent a védelembe vett kiskorúak száma.

A nevelésbe vett gyermekek száma az évek viszonylatában jelentős változást nem mutat.

A családjukból kiemelt, nevelésbe vett gyermekek nevelőszülőknél, lakásotthonokban vagy gyermekotthonokban élnek és nevelkednek, ahol megkapják a számukra megfelelő ellátást, gondozást. A 37 nevelésbe vett mezőberényi gyermekből 27 fő nevelőszülőnél, 7 fő lakásotthonba, 3 fő speciális lakásotthonban van elhelyezve. 2021-ben 2 gyermek került nevelésbe és 1 fő nagykorúvá vált.

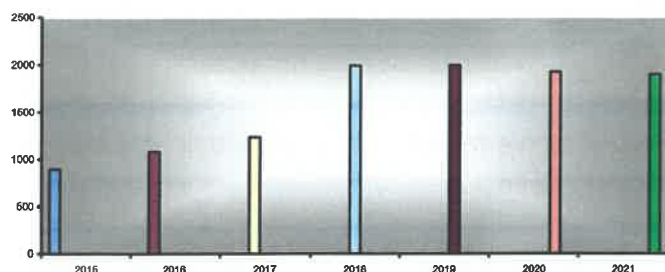
2021-ben Mezőberényben hatóság által ideiglenes hatályú elhelyezésre nem került sor.

A hatóság a 2020-ban ellátásban lévők utógondozását megszüntette, új esetben utógondozás elrendelése nem történt.

3.1.5. Szakmai tevékenységek mutatószámai

Ahogy az a 4. számú ábra is mutatja, a Szolgálatához forduló kliensek száma az előző évek adataihoz viszonyítva állandóságot mutat.

4. ábra Ügyfelek száma (nem halmozott adat) 2015-2021

Egyszeri ügyintézés miatt az alábbi esetekben keresik fel klienseik a Szolgálatot: hivatalos ügyek intézése, ellátásokhoz való hozzájutás segítése, álláskeresés, információnyújtás, önéletrajz, kérelmek, nyilatkozatok megírása, közüzemi szolgáltatások megkeresése.

A 3. táblázat a személyesen megjelent kliensek számára biztosított szakmai tevékenységmutatókat tartalmazza, mely az elmúlt évekhez képest csökkenést mutat. Lezárult a városi pályázat, melynek programjaiban sok felnőtt- és gyermekkorú kliens aktívan részt vett, a gyermekpszichológus megbízatása megszűnt, a jogi tanácsadó is csak telefonon érhető el. Mindezek hozzájárultak a tevékenységszámok csökkenéséhez, valamint az, hogy a vírushelyzet és az ezzel járó veszélyek miatt sokan a telefonos ügyintézészt helyezték előtérbe, melyről statisztikai kimutatással nem rendelkezünk. A szakmai tevékenységmutatókból kitűnik, hogy a klienseinknek továbbra is nagy szüksége van a családsegítővel történő segítő beszélgetésekre, akivel megoszthatják nehézségeiket, aktuális élethelyzetüket. Sokat jelent számukra a problémák közös megbeszélése, a lelki terhek megosztása, majd a tanácsadást, információnyújtást követően a megoldás közös kialakítása. A mentálhigiénés támogatás a szülők lelki egyensúlyának megteremtésében, a család működési zavarának elhárításában is nagy szerepet tölt be.

3. táblázat Szakmai tevékenységmutatók 2017-2021

Megnevezés	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év	2021.
	Szakmai tevékenységek száma (halmozott adat)				
Információnyújtás	6312	5346	5326	5563	4114
Tanácsadás	3102	3217	3029	2302	1998
Segítő beszélgetés	2616	2978	2812	2735	2516
Családlátogatás (környezettanulmány, helyzetértékelés, segítő tevékenység stb.)	1066	1236	1326	1400	836
Pszichológiai tanácsadás	378	393	332	320	100
Jogi tanácsadás	42	53	48	39	14
Konfliktuskezelés (iskolai, családi)	203	225	285	201	85

A veszélyhelyzet idején meghosszabbodtak a különböző ellátásokra való jogosultságok, egyes ügykörök felülvizsgálati ideje kitolódott ezért a hivatali ügyintéзések ezek kapcsán szüneteltek, így jóval kevesebb felkérést kaptunk környezettanulmányok, helyzetértékelések elkészítésére, ami megmutatkozik a mutatószámok alakulásában is.

A konfliktuskezelés számának csökkenése annak köszönhető, hogy a békési Családsegítő és Gyermekjóléti Központnak sikerült betöltenie az iskola szociális segítő munkaköröket. Az iskolai szociális segítők nagymértékben hozzájárultak az oktatási intézményekben kialakult konfliktusok kezeléséhez, megoldásához, így azok jelzésként illetve feladatként nem jutottak el a Szolgálatához, hanem a közreműködésükkel helyben megoldásra kerültek.

A kezelt problémák típusait vizsgálva a 4. táblázat szemlélteti, hogy az anyagi és a gyermeknevelési problémák igen jelentős számban vannak jelen, de magas számban jelentkeznek a szülők vagy a család életviteli nehézségei, melyek együttesen jelentenek veszélyeztető tényezőt a gyermek(ek)re.

A számok tükrében az is látszik, hogy a családi konfliktusok kezelésével kapcsolatban jelentősen kevesebben kerültek a szakemberek látókörébe, és a szülői elhanyagolás esetszáma is a pandémia előtti időszakhoz hasonló értékre csökkent. A tapasztalatok is azt mutatják, hogy az egyének nem rendelkeznek megfelelő konfliktuskezelési stratégiákkal, ezért elmélyülhetnek értelmetlennek tűnő vitákban, melyet segítség nélkül nem képesek megoldani. A tovább mérgesedő helyzet pedig váláshoz, családok széthullásához, még rosszabb esetben a gyermekek kiemeléséhez is vezethet. Évtizedek tapasztalati tükrözik, hogy klienseink generációról generációra örökölték a rossz mintákat, melyből a fiatalok nehezen és ritkán tudnak kitörni, részben ezért találkozunk folyamatosan ugyanazokkal a felmerülő problémákkal.

4. táblázat Kezelt problémák száma, 2017-2021

Probléma típusa	Érintett gyermekek száma:				
	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év	2021. év
Anyagi	439	481	452	431	403
Gyermeknevelési	347	377	381	321	299
Családi kapcsolati konfliktus (szülő-szülő, szülő-gyermek)	62	86	85	70	43
Szülők vagy család életvitele	454	502	499	430	246
Szülői elhanyagolás	15	18	23	83	28
Családon belüli bántalmazás (fizikai, szexuális, lelki)	23	47	34	14	0
Fogyatékoság, retardáció	24	24	22	4	15
Szenvedélybetegség	37	44	42	40	20
Várandós kiskorú			3	6	2

A településen élő, szolgálatunkkal kapcsolatba kerülő családok jelentős része rendkívül alacsony jövedelemből és rossz lakás- és szociális körülmények között él.

Az esetek jelentős részében az egyik, illetve mindkét szülő álláskereső vagy közfoglalkoztatásban dolgozik. Gyakori a megváltozott munkaképességű, és a rokkantsági ellátásban részesülők száma is emelkedik. A másodlagos munkaerő-piaci területről való sikeres elhelyezkedésük, szakképzetlenségük okán szinte lehetetlen. A veszélyhelyzet idején a Békés Megyei Kormányhivatal Békési Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztálya áttért az online ügyintézésre. Az állásukat újonnan elvesztettek regisztrációja

több esetben is a családsegítők közreműködésével valósult meg, mert a kliensek nem igazodtak el a regisztrációs felületen, nem értették annak folyamatát.

Változatlanul elmondható, hogy az adóság csapda a legtöbb mélyszegénységben élő családnál megjelenik. A rendszeres anyagi nehézségek a legtöbb családnál konfliktusokat idéznek elő, melyek kezelése több esetben igényelt segítséget. A higiénés körülmények, és a szülők egészségi állapota is romlást mutat, így a gyermekek testi, lelki fejlődésének feltételei is kedvezőtlenebbek, melyek iskolai sikertelenségekhez, lelki betegségekhez és devianciákhoz vezethetnek.

A gyermeknevelési problémák állandósultak. Jelentős számban érintik a gyermekeket a szülők vagy a család életviteli nehézségei, melyek különösen jelentős veszélyeztető tényezőt jelentenek.

A gyermeknevelés terén főként az jelenti a problémát, hogy a szülők következetlen, ráhagyó nevelési módszereket alkalmaznak, nem fordítanak kellő odafigyelést gyermekeik tanulmányi munkájára, szabadidejük hasznos eltöltésére, illetve az életkoruk sajátosságaira. A szülőknél is megfigyelhető a modern elektronikai eszközökhöz való függőség, ami miatt szintén nem törődnek, vagy nem megfelelő mértékben törődnek gyermekeikkel.

A fiatalkori gyermekvállalás tovább rontja a családok megélhetési lehetőségeit. 2019-ben 3 várandós kiskorú került a Szolgálat látókörébe, 2020-ban már 6 ilyen eset volt, míg 2021-ben 2 esettel találkoztunk. A sokgyermekes családokban sok esetben a szülők gyermekük irányába érdektelenné válnak, jövőkéjük formálásában nem tudnak szerepet vállalni, hiszen ebben ők is hiányt szenvednek. A tanulás értéként nem jelenik meg, hiszen a szülők is szakképzetlenek. Az online oktatás követelményeit a szegregátumban élők nehezen teljesítették, az iskola biztosította számukra a papír alapú feladatmegoldás lehetőségét.

A családon belüli elhanyagolás szempontjából lelki és fizikai deficitek jelennek meg, mely a gyermekek közösségükben való megítélésükre van negatív hatással.

Az alacsony intellektusú szülők gyermekei közt egyre nagyobb számban figyelhetünk meg tanulás képességzavarral küzdő gyermeket.

Az elhanyagolás számos formája ismert, mellyel családsegítőink is találkoznak.

A leggyakoribb testi elhanyagolás a gyermek nem megfelelő táplálása, öltöztetésének és higiénés szükségletének hiányossága, testi fejlettségének elmaradása, de számos más forma is előfordul. A szülő ilyen esetekben elmulasztja a gyermek számára a megelőző fogászati vagy orvosi ellátást, így a védőoltások és a rutin fizikális vizsgálatok biztosítását. A szülő késlekedik az orvost felkeresni a gyermek betegsége esetén, amivel súlyosabb állapot kialakulását, esetleg a gyermek életét veszélyezteti. A pandémia miatt a gyermekorvosok is főként telefonon voltak elérhetőek, ami néhány esetben szintén problémát jelentett.

Fizikai és szexuális bántalmazásról a tavalyi évben nem érkezett jelzés.

3.1.6. Veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer bemutatása, működtetése

A gyermekeknek a védelmi rendszer keretében különös figyelmet kell kapniuk, mivel helyzetüknél fogva problémáikat önállóan jelezni csak részben, vagy egyáltalán nem képesek. E kiemelt figyelem a gyermekvédelmi jelzőrendszeren keresztül valósul meg. Tagjainak a gyermekvédelmi törvény jelzési kötelezettséget ír elő a gyermek veszélyeztetettsége esetén a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén a gárhivatal felé.

A jelzésre irányuló kötelezettség mellett fontos kiemelni, hogy a gyermekvédelmi törvényben nevesített jelzőrendszeri tagok számára folyamatos és rendszerszintű együttműködési kötelezettséget írnak elő az ágazati jogszabályok.

Az elmúlt évben összesen 116 jelzést küldtek a jelzőrendszer tagjai Szolgálatunkhoz, melyek megoszlási számát az alábbi táblázat szemlélteti:

5. táblázat Jelzőrendszer által küldött jelzések száma 2017-2021

Jelzőrendszeri tagok	Jelzések száma				
	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év	2021. év
Egészségügyi szolgáltató	18	12	16	10	6
Ebből: védőnői jelzés	16	10	13	8	4
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	5	7	2	2	13
Napközbeni kisgyermek ellátást nyújtók	1	4	0	1	0
Köznevelési intézmény	89	70	102	45	79
Rendőrség	5	8	13	2	12
Ügyészség, bíróság	0	0	0	0	1
Társadalmi szervezet, egyház, alapítvány	0	0	0	0	0
Pártfogó felügyelő	0	0	0	0	0
Állampolgár	5	12	1	3	0
Járási Gyámhivatal	0	0	0	4	0
Önkormányzat/Jegyző	0	1	1	1	1
Család- és Gyermekjóléti Szolgálat(ok)	0	6	0	0	4
Gyermekjogi képviselő			1	0	0
Összesen:	139	130	137	68	116

A 116 jelzésből 39 gyermek már ellátásban volt, 24 gyermek újonnan került a rendszerbe, 14 esetben nem volt szükség további gondozásra. Néhány gyermek esetében az év folyamán több alkalommal is jött jelzés. Az előző évhez hasonlóan továbbra is az oktatási intézményekből érkezik a legtöbb jelzés, mely az összes jelzések számát tekintve is igen jelentős. Ezekben az intézményekben már erőteljesen megjelennek a gyermekek magatartási problémái, a családi konfliktus okozta feszültségek, tanulási problémák. Az igazolatlan iskolai hiányzások száma is magas. 2020-hoz képest emelkedett a jelzések száma, ami a pandémiás helyzet javulásával magyarázható.

6. táblázat Szabálysértést, bűncselekményt elkövetett gyermekek száma 2017-2021. év

Megnevezés		Gyermekek száma				
		2017. év	2018. év	2019. év	2020. év	2021. év
Szabálysértés	Gyermekekorú	2	2	2	0	12
	Fiataikorú	3	4	5	0	2
	Összesen:	5	6	7	0	12
Bűncselekmény	Gyermekekorú	0	0	3	0	0
	Fiataikorú	1	0	1	0	0
	Összesen:	1	0	4	0	0

Lényeges eltérés tapasztalható 2020-hoz képest 2021-ben a gyermekekorú lakosok szabálysértési cselekményeit tekintve. Míg 2020-ban nem kaptunk jelzést a rendőrségtől szabálysértést vagy bűncselekményt elkövető gyermek-, illetve fiataikorúról, addig 2021-ben ez a szám a korábbiakhoz képest is magas értéket – 12 – mutat. A cselekményeket tekintve 8 esetben bolti lopás, 4 esetben

pedig garázdaság volt az elkövetett szabálysértés. A korábbi évekhez képest is magas szám háttérben a 2020-as szigorú korlátozások (online oktatás, vásárlási időszávok az üzletekben, üzletek korlátozott nyitva tartása, kijárási korlátozás) feloldása lehet, mely az előző évhez képest jóval nagyobb teret engedett a gyermekeknek.

A jelzőrendszeri tagok nem azonos súllyal, gyakorisággal és mélységben vesznek részt a családok életében, így míg a személyes szolgáltatást nyújtó intézmények, hivatalok, védőnők, gyermekorvosok és pedagógusok a gyermek mindennapjainak részét képezik, a pártfogó felügyelő már csak a bűnelkövetői múlttal rendelkező gyermek életébe lép be, az ügyészség, bíróság pedig még ritkábban, inkább csak áttételesen értesülhetnek a gyermek veszélyeztetettségéről.

A Szolgálat elsődleges szakmai célja, hogy a szociális és gyermekvédelmi segítséget, vagy támogatást igénylő személyek, családok és gyermekek helyzetének pozitív irányú megváltoztatása érdekében létrejövő észlelő- és jelzőrendszer szereplőivel érdemi és hatékony együttműködést tudjon kialakítani és működtetni.

Az észlelő- és jelzőrendszer tagjaival való szakmai együttműködés az eredményesség elengedhetetlen feltétele. Tevékenységük összehangolása a prevenció szempontjából, de a veszélyeztetettség megszüntetése kapcsán is rendkívül fontos, a kapcsolattartás éppen ezért folyamatos. A jelzőrendszer tagjai kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál és hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. A jelzési vagy együttműködési kötelezettség elmulasztása esetén fegyelmi felelősségre vonásra is sor kerülhet.

3.1.7. Az együttműködés színterei

A 2021. évben szolgálatunk 6 esetben szervezett esetkonferenciát, 17 alkalommal esetmegbeszélést, míg esetkonzultációra 28 esetben ültek össze a szakemberek. Ezen alkalmakon a családsegítőkön kívül részt vettek a családdal kapcsolatban álló szakemberek, az esetmenedzser, valamint a család- és gyermekjóléti központ jelzőrendszeri tanácsadója.

A feladatmegosztások, felelősségek tisztázása érdekében, az érdeklődésre számot tartó témákban szakmaközi megbeszéléseket szerveztünk. A témaválasztás a jelzőrendszer tagjainak javaslatai alapján történik.

Az együttműködés, az információszerezés egyik formája a pedagógiai, vagy egyéb szakmai vélemény megkérése is, ami írásban történik és mindenképpen az iktatott iratok között szerepel, az eset dokumentációjában.

A gyermekbántalmazás, az elhanyagolás meghatározása, a veszélyeztetettség mértékének az eldöntése és az ebből adódó eljárások megindítása felelősségteljes feladat, mely a jelzőrendszeri tagokra is nagy terhet, olykor dilemmát ró. A napvilágra kerülő eseteknél mind az áldozatoknak, mind a potenciális áldozatoknak nagy szüksége van a körültekintő vizsgálatra és az érdekeiket szem előtt tartó intézkedésekre.

2022. február 24. napján szerveztük meg az éves szakmai tanácskozást, mely alkalommal a jelzőrendszeri tagok az előző évet értékelve számoltak be munkájukról, megnevezték a jelzőrendszer erősségeit, a fejlesztendő területeket, valamint javaslatot tettek a munka hatékonyságának növelésére. Ennek alapján készítettük el március 31-ig a jelzőrendszeri intézkedési tervet.

3.1.8. Speciális szolgáltatások

Kapcsolatügyelet

A szolgáltatás célja, hogy a család egységének válás, vagy más ok miatti felbomlása után is biztosított legyen a gyermeknek alapvető jogként a szüleivel, nagyszüleivel, testvéreivel való kapcsolattartás joga. A kapcsolatügyelet bírósági végzés vagy gyámhatósági határozat alapján, felügyelt és helyszín biztosítás formájában valósul meg. 2021-ben 8 gyermeknek volt lehetősége 6 kapcsolattartásra jogosult személlyel a családi kapcsolatok ápolására. Az intézmény a szolgáltatást szerda délután 16.00 és 18.00 óra között, valamint szombaton 9.00 és 12.00 óra közötti időszakban biztosítja.

3.1.9. Preventív jellegű szolgáltatások

Nyári gyermektábor

2021-ben Erzsébet tábor pályázaton elnyert forrásból került megrendezésre a nyári tábor a településen élő hátrányos helyzetű gyermekek támogatására. Ennek keretében 21 gyermek vehetett részt ingyenes egyhetes táboroztatásban.

3. kép Tábor

Ez a lehetőség remek alkalmat adott arra, hogy támogassuk a gyermekek hasznos szabadidő eltöltését. A tábor gyönyörű környezetben, a mezőberényi Ligetben került megrendezésre. A programszervezés során nagy hangsúlyt fektettünk a sporttevékenységekre, a játékos csapatépítésre, mely lehetőséget teremtett a gyermekek számára, hogy barátságokat köthessenek egymással. Kiemelten figyeltünk a szervezés során az egészségmegőrzésre, az egészséges táplálkozásra, a környezet megóvásával kapcsolatos programokra. Kézműves foglalkozások, kulturális programok és táborhelyen kívüli kirándulások is színesítették az egy hetes időtartamú szünidei táborban résztvevő gyermekek kikapcsolódását.

3.1.10. Szociális gyermekétkeztetés

Családsegítőink részt vettek a szünidei gyermekétkeztetés lebonyolításában, melynek keretében Mezőberény Város Önkormányzata állami támogatás igénybevételével 2021. évben is tudott napi egyszeri meleg étkezést biztosítani a rászoruló gyermekek számára.

A hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek száma, akik étkeztetésben részesültek:

Tavaszi szünet	77 fő
Nyári szünet	66 fő
Őszi szünet	70 fő
Téli szünet	67 fő

3.1.11. Adományozás

Intézményünk közel öt éve áll együttműködésben a Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel, ezáltal részt veszünk Magyarország élelmiszermentési akciójában. 2021-ben az Élelmiszerbank nyilvántartása szerint 10128 kg élelmiszert, 11.445.536.-Forint értékben juttatunk el klienseinkhez. Munkanapokon a mezőberényi Tesco áruházból történik az élelmiszermentés. Az intézményünknek átadott élelmiszer a 2020. évhez képest egyharmadával csökkent, ezért csak hetente három napon, naponta átlagosan 6 családnak juttatunk ebből az adományból.

A napi élelmiszermentésen kívül három alkalommal kaptunk kiajánlást: januárban lencse konzervet, túrút, joghurtot, margarint, energiatalt; júliusban borsó és kukorica konzervet, nescafé, csokoládét, valamint rágógumit; októberben borsó és babkonzervet. Mindhárom alkalommal 1000 főre érkezett az adomány.

Ezeket felül a lakosság által felajánlott ruhaadományokat rendszeresen továbbítjuk a rászoruló családoknak.

3.1.12. Személyi feltételek

7. táblázat Személyi feltételek

	Létszám	Munkakör
Család- és gyermekjóléti szolgálat	5 fő	családsegítő
	heti 4 óra	mentálhigiénés munkatárs
Család- és gyermekjóléti központ biztosítja	2 fő	esetmenedzser
	2 hetente 4 óra	pszichológus
	havonta 2 óra	jogász

A közfoglalkoztatási program keretében 1 fő általános ügyintéző segíti a családsegítőket mindennapi munkáját.

3.1.13. Tárgyi feltételek

A gyermekjóléti szolgálat tárgyi feltételei megfelelnek a jogszabályi előírásoknak. A 2008-ban felújított épület mind fizikailag, mind infokommunikációs szempontból akadálymentesített. A gondozási tevékenységekre használt irodák irodatechnikával és kommunikációs eszközökkel felszereltek. 2021-ben az épület külső-belső tatarozása, festése megtörtént.

3.2. A gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása, ezzel összefüggő tapasztalatok

Bölcsőde

A gyermekek napközbeni ellátását a Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat működtetésében lévő Városi Bölcsőde 56 férőhelyen biztosítja. Két gondozási egységben összesen négy csoportban történik a gyermekek nevelése, gondozása. A gyermekek napközbeni felügyeletét, jól felkészült, megfelelő tudással rendelkező, elhivatott kisgyermeknevelők végzik.

Szolgáltatási területe Mezőberényen kívül Bélmegyer, Kamut, Köröstarcsa, Murony településekre terjed ki. 2021-ben egy kamuti kisgyermek kivételével mezőberényi családok gyermekei vették igénybe a bölcsődei ellátást.

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig vagy külön jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetén 6 éves koráig nevelhető és gondozható a bölcsődében

Az intézmény célja valamennyi gyermek számára az egészséges testi, lelki, szociális fejlődés biztosítása, barátságos, biztonságos, szeretetteljes légkörben, az életkornak megfelelő környezetben, valamint az aktivitás kibontakoztatása és a szocializáció segítése.

A mindennapi bölcsődei gondozás-nevelés mindezek gyakorlati megvalósulást tükrözik.

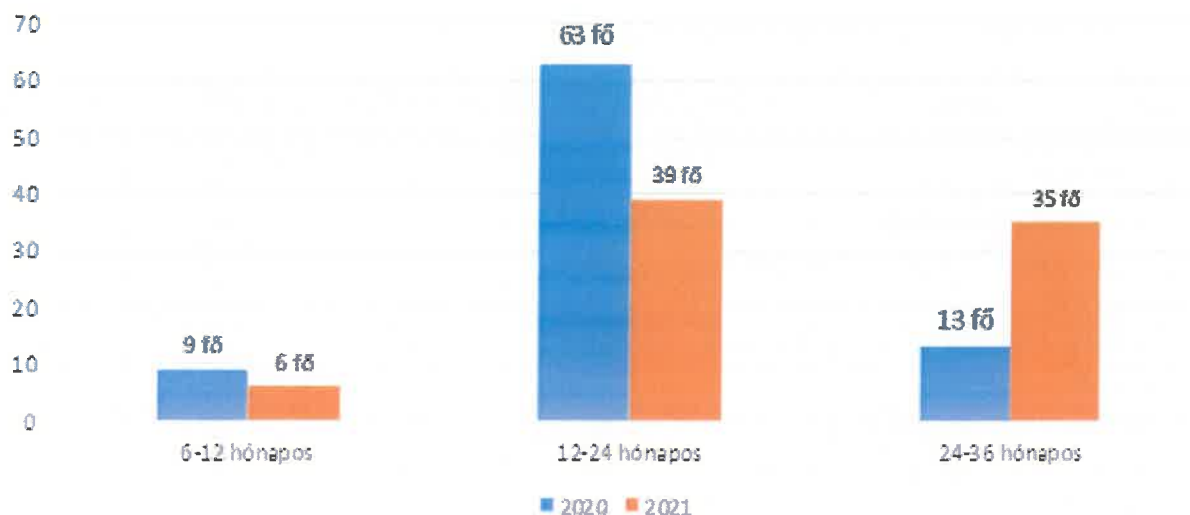
- Egészségvédelem, és az egészséges életmód megalapozása.
- Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése.
- A megismerési folyamatok fejlődésének a segítése.
- A hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányok és következményeik enyhítésére, leküzdésére való törekvés.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében a beilleszkedés, a másság elfogadása, az optimális fejlődés segítése, és együttműködés a gyermek fejlesztésében szakképzett gyógypedagógus irányítása mellett történik. A gondozás-nevelés teljes integrációban valósul meg. A bölcsődében a sajátos nevelési igényű gyermekek egészséges közösségbe való integrálása önmagában is fejlesztő hatással bír.

Az elmúlt év is sok kihívást jelentett a bölcsődei ellátásban dolgozó szakemberek és a bölcsődei szolgáltatást igénybe vevő családok számára egyaránt. A veszélyhelyzet miatt már az előző évben számos új intézkedés került bevezetése. Minden eddig működő tevékenységünket, kapcsolattartásunkat az aktuális járványügyi helyzethez igazítottuk. A kiadott jogszabályok, eljárásrendek változását folyamatosan figyelemmel kísértük, a bennük foglaltak betartásával tettünk eleget kötelezettségünknek és biztosítottuk a gyermekek és a munkavállalók védelmét.

A Bölcsődébe beíratott gyermekek száma 2021-ben összesen 80 fő volt. A nemek közötti megoszlás szerint 48 fiú és 32 lány.

5. ábra A bölcsődébe beíratott gyermekek száma életkor szerint 2020-2021

Az életkort tekintve az előző évhez képest harmadával kevesebben voltak a 6-12 és a 12-24 hónapos gyermek, ezáltal a 24-36 hónapos gyermekek száma emelkedett.

A kisgyermekek életkorához kötődő gyakoribb megbetegedésekből és a járványhelyzet miatt adódó hiányzások következtében a bölcsőde kihasználtsága eltér attól függően, hogy a beíratott gyermekekre, vagy a jelenlévő gyermekek létszámát vizsgáljuk.

Az 56 férőhely betölthetőségét az is befolyásolja, hogy hány gyermek gondozható egy csoportban. A 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 46. § (1) bekezdése szerint egy bölcsődei csoportban legfeljebb 12 gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a bölcsődei csoportban valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, akkor feltölthető a csoport 14 főre. Ha a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket is nevelnek, gondoznak, akkor maximum 10 fő lehet a létszám. 2021 tavaszáig 1 fő sajátos nevelési igényű gyermeket gondoztunk a bölcsődében.

Kihasználtsági mutatónk a beíratott gyermekek arányában 80%-os volt, míg a jelenlévő gyermekek száma alapján 57%-ra volt tehető. A 2 év alatti gyermekek magas létszáma miatt nem tudtuk betölteni az összes férőhelyszámot.

Év közben 38 gyermek hagyta el az intézményt: 32 főt óvodába írtak, 1 fő betegség miatt, 5 gyermek egyéb okok miatt (pl.: költözés, kistestvér születése).

A gyermekvédelmi törvény szerint az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, ha tartósan beteg vagy fogyatékos; vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek; ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek; vagy olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130%-át; vagy nevelésbe vették.

A gondozási díj fizetése alól továbbra is mentességet élveznek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, a három, vagy több gyermekes családok gyermekei, és a tartósan beteg gyermekek.

A jogosultsági tényezők vonatkozásában az előző évhez képest jelentős változás nem figyelhető meg.

8. táblázat Normatív kedvezményre jogosult gyermekek száma

	2018	2019	2020	2021
RGYK-ben részesülő	9	5	5	5
Fogyatékos gyermek	0	0	0	0
Tartósan beteg gyermek	1	0	2	3
Három, vagy több gyermekes család gyermeke	16	16	13	12
Jövedelmi helyzet miatt ingyenesen étkezők	35	36	37	35
Hátrányos helyzetű gyermek	0	3	2	1
Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek	1	0	0	0
Védelembe vett gyermek	0	0	0	0
Összesen	62	60	59	56

3.2.1. Programok a Bölcsődében

2021 áprilisában sem tudtuk megszervezni a nyílt napokat, azonban megújult honlapunkon részletes tájékoztatást kaphattak, illetve bepillantást nyerhettek mindennapjainkba a gyermeküket beíratni kívánó szülők.

A munkatervben változatos programokat terveztünk, melyek összhangban voltak a bölcsőde szakmai programjával, a hagyományőrzéssel, valamint az ünnepekkel. 2020-hoz hasonlóan 2021-ben is a farsang, a húsvéti és az anyák napi készülődés, a gyermeknap, a Mikulás és a karácsonyi ünnepség is szigorúan csak a bölcsődébe járó gyermeke részére, a szülők jelenléte nélkül került megrendezésre.

A már hagyománnyá vált nyár végi nagyrendezvényünk a vírushelyzet miatt ebben az évben is elmaradt.

Programjaink a környezeti nevelés köré is formálódnak, az év minden szakában szervezünk kisebb sétákat, gyakoroljuk a tájékozódást. Célunk minél szeretetteljesebbé tenni ezeket az alkalmakat, az együtt eltöltött időt minőségi idővé formálni.

3.2.2. Fakultatív program

Játzócsoporthozunk a családi nevelés támogatását segítő szolgáltatás, ahol korábban a 0-3 éves korú gyermekeket és szüleiket vártuk a tematikus foglalkozásokra. Sajnos a járványügyi szabályok miatt ez a szolgáltatás 2021-ben sem volt biztosítható.

3.2.3. A bölcsőde gyermekvédelemben betöltött szerepe

- **Gyermekevédelmi jelzőrendszeri tagjaként**

A jelzőrendszer tagjaként a járványhelyzet ellenére is együttműködünk mindazon intézményekkel, szakemberekkel, akikkel a bölcsődés gyermek az ellátása során kapcsolatba kerül. 2021-ben is

rendszeres volt a kapcsolat a Védőnői Szolgálat munkatársaival, a Család- és Gyermejkölési Szolgálattal, a gyermekorvosokkal, óvodákkal egyaránt. A telefonon, illetve online formában történő kapcsolattartást a járványhelyzet enyhülésével személyes találkozások váltották fel. A bölcsőde orvosa továbbra is nyomon követte a gyermekek egészségi állapotát, a legapróbb tünetekre is gondosan odafigyelt.

Kapcsolatunk a Napraforgó Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Pedagógiai Szakszolgálatával továbbra is folyamatos. A fejleszteni kívánt gyermekek állapotáról rendszeresen tájékozódunk.

A 2021-es évben a Városi Bölcsőde munkatársai, mint a gyermekvédelmi észlelő és jelzőrendszer tagjai nem tapasztaltak olyan eseményt, mely okot adott volna a gyámhatóság vagy a családsegítő szolgálat részére történő jelzésre.

- **Szülőkkel való rendszeres kapcsolattartásra** is nagy hangsúlyt helyezünk, hiszen ellátásunk a szülői nevelést, az otthoni ellátást egészíti ki. Az együttműködés partneri viszonyt feltételez, mely őszinteségen alapul. A szülővel való kiegyensúlyozott kapcsolat, a beszoktatás, a napirend, a gondozás, a játék a bölcsődei élet fontos elemei és helyzetei, melyek a gyermeki szükségleteken túl, személyiségük egészséges formálására, szociális képességük fejlődésére is kihatnak. Napi szinten kapunk, és adunk tájékoztatást a gyermekek fizikai, egészségi, mentális állapotáról. Természetesen a szülőkkel történő kapcsolattartást is kellő óvintézkedések mellett, részben személyesen, részben online formában valósítottuk meg. A családlátogatások a pandémia miatt ebben az évben is elmaradtak, így a beszoktatás előtt nem volt lehetősége a kisgyermeknevelőnek egy személyesebb, meghittebb ismerkedésre a gyermekkel. A beszoktatások a járványügyi szabályok betartása miatt lassabb ütemben zajlottak.

Az online formában történő szülőcsoportos beszélgetések alkalmával aktuális témák kerültek felvetésre, megbeszélésre. Ebben a pandémiás időszakban még inkább szükség volt a szülők meghallgatására, támogatására. Sok esetben tanácsstalanok, reményvesztettek voltak és nem utolsósorban nagyon aggódtak gyermekeik egészségi állapotáért.

3.2.4. Személyi feltételek

9. táblázat Személyi feltételek a Bölcsődében

Munkakör	Jogviszony	Képesítés
1 fő bölcsődevezető	közalkalmazott	kisgyermeknevelő BA
8 fő kisgyermeknevelő	közalkalmazott	szakképzett csecsemő és kisgyermeknevelő kisgyermeknevelő BA
1 fő szakács	közalkalmazott	szakács /diétás/
2 fő dajka	közalkalmazott	bölcsődei dajka
1 fő konyhai kisegítő	közfoglalkoztatott	gimnáziumi érettségi
1 fő gyermekorvos	vállalkozói szerződés	csecsemő-gyermekgyógyász szakorvos

3.2.5. Tárgyi feltételek

A bölcsőde épületéről elmondható, hogy kialakításának köszönhetően biztonságos és esztétikus, a gyermekek által használt helyiségek a korosztálynak megfelelő, korszerű bútorokkal vannak berendezve. Az intézményben dolgozók számára is biztosítottak a megfelelő munkakörülmények. Nagy hangsúlyt fektetünk az épület állagmegóvására, a felmerülő kisebb karbantartási munkákat

folyamatosan elvégezzük. Számos olyan fejlesztő eszközt, játékot, egyéb kísértékű tárgyi eszközt tudtunk megvásárolni, melyek a szakmai munkát nagymértékben segítik.

Az intézmény teljes kapacitással működik és ahhoz, hogy a jelentkező igénynek megfelelően több gyermeket tudjunk fogadni, elengedhetetlen volt az épület bővítése, mely Mezőberény Város Önkormányzatának TOP-1.4.1-19-BS1-2019-00011 projekt azonosítószámú nyertes pályázatának köszönhető. A telek adottságai, valamint a területre érvényben lévő beépítési szabályok egy csoportszobával és az ahhoz szükséges kiegészítő helyiségekkel való bővítést tették lehetővé. Az új csoporthoz tartozó terasról is nyílik egy külső gyermek WC, mely az udvari játék idején elengedhetetlen. A bővítmény továbbá tartalmaz egy, a gondozók számára kialakított öltöző blokkot, melyet a gondozói létszámbővítés tett szükségessé. Az új csoportszoba kialakításával egyidejűleg megvalósult a működéshez szükséges eszközök, felszerelések és játékok beszerzése. A pályázatnak köszönhetően a meglévő játszócsoportban a legújabb technológiával megtervezett és kivitelezett sószoba várja a kisgyermekeket, mely teljes mértékben hozzásegít az egészséges életmód megtartásához. Az új épületszárny ünnepélyes átadására 2022 áprilisában került sor. A szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett férőhelyszám adatok módosítása ügyében indított eljárás a Békés Megyei Kormányhivatalnál folyamatban van.

3.2.6. Továbbképzések

A bölcsőde munkatársainak végzettsége megfelel a jogszabályi előírásoknak. Továbbképzéseken, szakmai előadásokon rendszeresen részt vesznek a kisgyermeknevelők és a bölcsődevezető. 2021-ben is online formában zajlottak a képzések.

Négy fő kisgyermeknevelő a Pedagógus I. életpálya fokozatba tartozik, közülük egy fő 2021-ben minősült.

3.3. Gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása

Helyettes szülői ellátás

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat koordinálásával működtetjük a szolgáltatást, mely a gyermekek átmeneti gondozását biztosítja. A szülő kérelmére vagy beleegyezésével, ideiglenes jelleggel, teljes körű ellátást biztosít, ha a szülő egészségügyi körülménye, életvezetési problémája, indokolt távolléte, vagy más akadályoztatása miatt a gyermek nevelését a családban megoldani nem tudja. 2021-ben egy helyettes szülői pár összesen 3 férőhelyet biztosított. A szolgáltatásra már hosszú évek óta nem jelentkezik igény.

3.4. Védőnői Szolgálat

A Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat Védőnői Szolgálatának ellátási területe Mezőberény és Csárdaszállás 0-18 éves korú lakosságára, valamint a felnőtt lakosság azon rétegére terjed ki, akik szoros kapcsolatban állnak ezzel a korosztállyal, illetve valamilyen lakossági szűrésben érintettek.

Az összesen hat védőnői körzetből négy területi védőnői körzetként, egy vegyes körzetként és egy iskolavédőnői körzetként működik.

A Védőnői Szolgálat munkáját az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997 (IX.03.) NM rendelet, valamint a területi védőnői ellátásról szóló 49/2004. (V. 21.) ESzCsM rendelet alapján végzi.

A védőnői ellátás Magyarországon területi elv alapján működik. Minden védőnőnek van egy adott területe, ahol az ott élő gondozottak ellátása a munkája. A védőnői ellátás kötelező, a védőnő személye nem választható.

4. kép Mezőberény területi felosztása védőnői körzetekre

3.4.1. A területi védőnő feladatai közé tartozik

- a családgondozás,
- az egyéni és közösségi egészségfejlesztés, egészségvédelmi programok tervezésében, szervezésében, végrehajtásában való részvétel.

A területi védőnő egyéb feladatai a gyermekvédelemben:

- a) Nyilvántartja a körzetében bejelentett lakcímmel rendelkező / életvitelszerűen élő várandós anyákat, a gyermekeket az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig.
- b) Tájékoztatja a szülőt/törvényes képviselőt a gyermek jogairól, az egészségügyi ellátáshoz, a védőnői ellátáshoz való jogairól és az ellátáshoz kapcsolódó kötelezettségeiről, az igénybevétel elutasításának következményeiről és azt rögzíti az egészségügyi dokumentációban.
- c) Célzott és szükséglet szerinti gondozást végez a szülővel/törvényes képviselővel előzetesen egyeztetett gondozási terv alapján a családlátogatás, védőnői tanácsadás keretében.
- d) Írásban értesíti a gyermekjóléti szolgáltatót és a házi gyermekorvost/háziorvost, ha

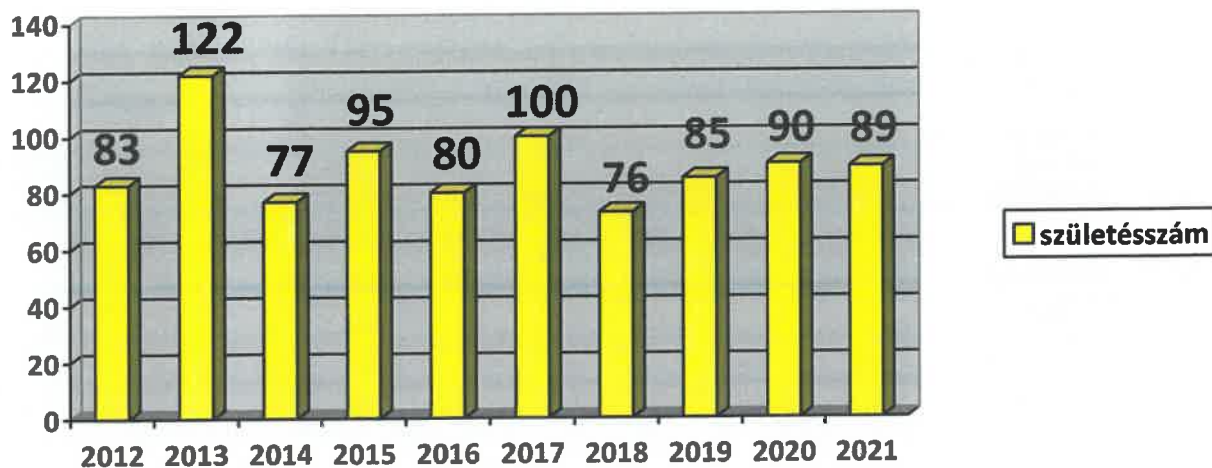
- a körzetében észleli várandós anya szociális válsághelyzetét, ami a magzat egészséges fejlődését befolyásolja,
 - a szülő/törvényes képviselő megtagadja a területi védőnői ellátás (családlátogatás, védőnői tanácsadás, szűrővizsgálat) igénybe vételét - a jogokról és kötelezettségről szóló tájékoztatás, a szükségletnek megfelelő egyeztetett gondozási és családlátogatási terv megajánlása ellenére,
 - a gyermek veszélyeztetettségének észlelése esetén.
- e) Figyelemmel kíséri a gyermekjóléti szolgáltató visszajelzését és az abban foglalt szükséges teendők megvalósulását.
- f) Védőnői helyzetértékelést készít (pl. a település jegyzője, a gyermekjóléti szolgálat, a kórházi védőnő kérésére) a család szociális körülményéről a veszélyeztetettség háttértényezőinek feltárása érdekében.
- g) Felkérésre részt vesz közös családlátogatáson a gyermekjóléti szolgálat munkatársával, illetve esetmegbeszélésen a veszélyeztetettség csökkentése, megszüntetése érdekében.
Részt vesz, a tervezett, előre egyeztetett időpontban megszervezett szakmaközi megbeszéléseken, illetve – képviseli a védőnői szolgálatot a gyermekjóléti szolgálat éves tanácskozásán, felkérésre szóban is tájékoztatást ad a körzetében végzett, illetve folyó gyermekvédelmi tevékenységéről, együttműködik a jelzőrendszer tagjaival.
- h) Írásban tájékoztatót készít a gyermekvédelemmel kapcsolatos területi védőnői munkáról, javaslatot tesz a gyermekvédelmi munka eredményességének javítására.

3.4.2. A védőnői feladatellátás gyakorlata, mutatószámai

A pandémia hatására átalakult védőnői munkában 2021-ben kezdett visszaállni a megszokott rend. A járványhelyzet javulásával a központilag kiadott eljárásrendek nagyobb teret engedtek a személyes találkozásoknak. A járvány alakulásától függően azonban voltak időszakok, amikor továbbra is csak távkommunikációval lehetett elérni a szülőket, családokat. Bár a mutálódott vírus enyhébb megbetegedést okozott, megfigyelhető volt, hogy a gondozottak körében sokkal több volt a fertőzött, mint az előző évben, ezért az online tanácsadások száma sem csökkent. A higiénés szabályok maximális betartása mellett működnek a tanácsadások, melyen egyszerre csak egy gyermek és egy szülő vehet részt. A veszélyeztetett gyermeket nevelő családokat természetesen a vírushelyzet ellenére is látogatni kellett. Amennyiben fertőző betegség, karantén miatt a személyes találkozás nem lehetséges, továbbra is telefonon, skype-on történik a kapcsolattartás a családokkal.

Az elmúlt 10 évben a következő volt a gyermekszületések alakulása Mezőberényben: ''

6. ábra Születések alakulása

Mezőberényben 2021-ben 89 gyermek született, egy csecsemőhalálozás történt. A városban élő 0-3 éves korúak létszáma 2021. december 31-i nyilvántartás szerint 258 fő, a 3-6 éves korú gyermekek létszáma összesen 318 fő, szociálisan veszélyeztetett közülük 1-1 fő. A Család- és Gyermejjóléti Szolgálat felé mindkét korosztályt illetően 1-1 esetben történt írásban jelzés.

10. táblázat A területi védőnői ellátásban gondozottak létszáma, veszélyeztetett gyermekek és jelzések száma 2020-2021

	I. körzet		II. körzet		III. körzet		IV. körzet		Összesen	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
0-3 éves	63	54	60	67	60	69	62	68	245	258
ebből veszélyeztetett	1	1	0	0	2	0	0	0	3	1
jelzések száma	1	1	0	0	3	0	0	0	4	1
3-6 éves	79	75	90	81	67	62	86	100	322	318
ebből veszélyeztetett	3	1	1	0	12	0	3	0	19	1
jelzések száma	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1

További két jelzés került továbbításra a Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat felé 18 év alatti várandós kismamákról.

A szociálisan veszélyeztetett családok kapcsán rendszeres a Család- és Gyermejjóléti Szolgálat munkatársaival a kapcsolattartás. Az együttműködés során az oda-vissza kommunikáció, az információáramlás hatékonyan segíti mindkét szakterület munkáját. A védőnők rendszeresen részt vesznek a családsegítők által megszervezett esetmegbeszéléseken, kerekasztal megbeszéléseken, illetve az éves szakmaközi tanácskozáson. Több család esetében környezettanulmány elkészítésére is szükség volt, melyek a Gyermejjóléti Szolgálat részére, több esetben pedig az újszülött hazaadásakor a kórházak részére készültek el.

A védőnői munka legfontosabb színtere a család, ahol a legkorábban tapasztalhatjuk a gyermekek ellátásával kapcsolatos problémákat.

A családokkal történő személyes találkozások a járványügyi szabályok szigorú betartásával a következő esetekben történtek: várandós látogatása a szülés előtt, illetve kiskorú, problémás várandósnál szükség szerint; újszülöttek látogatása; csecsemők és kisgyermekek látogatása szükség szerint.

A látogatások számszerűen az alábbiak szerint alakultak:

11. táblázat: Szaklátogatások száma körzetenként 2020-2021

	I. körzet		II. körzet		III. körzet		IV. körzet		Összesen	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
0-1 éves	192	211	223	182	171	265	163	177	749	835
1-3 éves	107	111	106	89	101	239	123	43	437	482
3-6 éves	78	119	137	78	87	144	136	35	438	376
várandós	44	115	51	57	33	46	58	51	186	269
összes	421	556	517	406	392	694	480	306	1810	1962

12. táblázat Távkommunikáció védőnői körzetek szerint 2020-2021

	I. körzet		II. körzet		III. körzet		IV. körzet		Összesen	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
0-1 éves	84	32	85	170	75	52	120	67	364	321
1-3 éves	55	38	43	146	50	32	71	75	219	291
3-6 éves	51	10	28	108	79	20	75	72	233	210
várandós	22	29	38	67	43	25	56	51	159	172
Mindösszesen	212	109	194	491	247	129	322	265	975	994

Az egészségnevelő és gondozási folyamatok másik fontos helyszíne a védőnői tanácsadó, ahol önálló tanácsadás keretében történik a gyermekek koragyermekkori szűrővizsgálata, az egészséges életvitellel kapcsolatos tanácsadás. A szűrővizsgálatokon történő megjelenés 2017 óta kötelező, elmulasztása jelentési kötelezettséggel jár a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat felé. 2021-ben nem történt jelentendő eset.

Tanácsadás keretében a magzati élet védelme is fontos feladat, a várandós tanácsadások keretében a várandós nő és magzatának védelme egyaránt fontos szempont.

A járvány ezt a munkaterületet is átszervezésre kényszerítette. Továbbra is fél órás időközönként kapnak időpontot a gondozottak tanácsadásra. Minden gondozott után a teljes tanácsadó fertőtlenítése, szellőztetése történik. Az ajtóban hőmérsékletmérés és kézfertőtlenítés volt. A területi védőnői ellátás keretében a 0-6 éves korosztály és a várandósok körében 2021-ben 1683 fő esetében történt védőnői tanácsadás.

Gyermekvédelmi feladatok közé tartozik a gyermekek egészségi állapotának ellenőrzése, betegségek kialakulásának megelőzése, az egészségromlás minél korábbi észrevétele, és a gyermek mihamarabbi szakemberhez való jutásának elősegítése, kezelések, terápiák nyomon követése. A pandémia miatt a szakemberhez való eljutás egy ideig lehetetlen volt, mivel ezek az ellátások is szüneteltek, azonban tapasztalataink szerint 2021-ben már újra igénybe vehetőek voltak ezek az ellátások.

Évente státuszvizsgálatok alkalmával a gyermekek testi, mentális, szociális fejlettségét, érzékszervi-, mozgás-, és beszédfejlődését ellenőrizzük, a szűrővizsgálatok eredményét tudatjuk a házi gyermekorvosokkal, akikkel szoros az együttműködés.

Az egészségügyi prevenciók tevékenységünk egyik fő tevékenységi területe a kötelező védőoltások megszervezése, a szülők tájékoztatása a kötelező és térítés ellenében igénybe vehető védőoltásokról, azok esedékességéről, az orvosi tanácsadásról tájékoztatás adása, a szűrővizsgálatokra való behívás, a szűrővizsgálatok eredményeinek nyomon követése, az esetleges további vizsgálatokra történő beutalás esetén, a szakvizsgálatok megtörténtének követése.

Természetesen a pandémia időszakában is megtörténtek a csecsemők, kisgyermekek kötelező státuszvizsgálatai, és a védőoltásaikat is megkapták. Ha a járványhelyzet miatt a szülő kifejezetten kérte, hogy ne kelljen bejönni a gyermekkel a tanácsadóba, akkor online formában, a szülő közreműködésével történtek meg a vizsgálatok.

Kiemelt feladat volt 2021 tavaszán a várandósok és a szoptató anyák tájékoztatása a koronavírus elleni oltás lehetőségéről, a beadatás módjáról. Minden érintettet megkerestünk, a tájékoztatást megkapták, melyet minden esetben dokumentálni kellett.

A területi védőnői ellátás feladatai közé tartozik az óvodák ellátása is, ahol minimum negyedévente egyszer tisztasági és fejtetvességi vizsgálatot végzünk, illetve nyomon követjük a kiszűrt gyerekek kezelését. A védőnő feladata az óvodai környezet higiéniájának időközönkénti ellenőrzése is.

Ezen felül a tanév során igény szerint, de legalább egy alkalommal részt veszünk az óvodai csoportok szülői értekezletein, egészségnevelő előadásokat, foglalkozásokat tartunk a gyermekeknek és egészségnapon veszünk részt.

3.4.3. Iskola-egészségügyi ellátás

Az iskola-egészségügyi ellátást a Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium, Kollégium és Általános Iskolában, a Mezőberényi Általános Iskolában és a Rózsahegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola csárdaszállási tagintézményében biztosítjuk.

Az iskolavédőnő feladatai:

- önálló védőnői szűrővizsgálatok elvégzése a páros osztályokban, a szűrővizsgálat eredményéről a szülők tájékoztatása, eredmények dokumentálása az iskolaegészségügyi törzslapon,
- iskolaegészségügyi törzslapok kiállítása 1. osztályosoknak, ennek folyamatos vezetése,
- iskolaorvosi szűrővizsgálat előkészítése, az előírt vizsgálatok megtörténtének nyomon követése
- a 6. osztályosoknak MMR és DPT oltások megszervezése, oltóanyagok megrendelése, az oltásokról a szülők tájékoztatása, a megtörtént oltások jelentése,
- a 7. osztályosok Hepatitisz oltásának megszervezése, oltóanyag rendelése, szülők tájékoztatása az oltásról, annak időpontjáról, pótolás szervezése, a megtörtént oltás jelentése,
- 7. osztályos lányok HPV oltásának megszervezése (nem kötelező), szülők tájékoztatása az oltásról, annak időpontjáról, a megtörtént oltások jelentése,
- a védőoltások dokumentálása oltási könyvben, gyermekegészségügyi törzslapon,
- negyedévente tisztasági, fejtetvességi vizsgálat végzése az osztályokban, illetve szükség esetén, kontrollvizsgálatok végzése,
- higiénias ellenőrzések az iskola épületében, mellékhelyiségeiben, étkezdékben, konyhában,
- kapcsolattartás a jelzőrendszeri tagokkal, a Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálattal,
- egészségnevelő, egészségfejlesztő alkalmak szervezése, részvétel az iskola által szervezett egészségnapokon.

A járványhelyzet ellenére a 2020/2021 és 2021/2022-es tanévekben megtörténtek az általános iskolás gyermekek védőnői szűrései, a védőoltások az iskolaorvosi feladatokat ellátó gyermekorvosok által beadásra kerültek. A 2020/2021-es tanévben a gimnáziumi tanulók online oktatása miatt csak a 10. évfolyam védőnői szűrése történt meg. A vírushelyzet nem kedvezett az iskolai munkának, a sok online oktatás, és a karantén hiányzások miatt az egészségnevelési alkalmak elmaradtak.

Védőnői Szolgálatunk csatlakozni kíván a KRÉTA Iskola Egészségügyi Rendszermodulhoz, mely megkönnyíti az iskolavédőnői ellátás adminisztrációját, valamint alkalmas a szülőkkal történő közvetlen kapcsolattartásra.

3.4.4. Továbbképzések

A védőnők folyamatosan részt vesznek a számukra megrendezett képzéseken, kötelező továbbképzéseken, a megyei vezető védőnők által tartott értekezleteken, ezzel is biztosítva a folyamatos magas szintű szakmai felkészültséget.

A továbbképzések még ebben az évben is online formában kerültek megrendezésre, azonban a „Természetesen anyatejjel!” című országos védőnői konferenciát – melyen két védőnő vett részt – személyes megjelenéssel, Keszthelyen rendezték.

3.4.5. Egyéb tevékenységek

Továbbra is van lehetőségük a Mezőberény területén élő rászoruló nőknek ingyenes fogamzásgátló eszközt biztosítani, melyet Dr. Csiby Miklós főorvos úr segítségével juttattunk el az igénylőkhöz.

A védőnők 2021 márciustól júliusig hetente végezték az intézmény szociális alapszolgáltatásában dolgozó oltatlan kollégák COVID tesztelését.

Az Anyatejes táplálás világnapja alkalmából a tanácsadó udvarán kültéri játékokkal, kreatív foglalkozásokkal vártuk a gyermekeket, míg az épületben ismeretterjesztő előadásokat hallgattak a szülők a beszédfejlődés segítéséről, valamint az egészséges csecsemő mozgásfejlődéséről. Az előadások után a babákkal közös mozgásra hívtuk az anyukákat a „Maminbaba” fitness bemutatóra. Közel 50-en látogattak el erre a rendezvényre.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.

2021.június 4. és július 15. között iratbemutatással megvalósuló hatósági ellenőrzésre került sor a Békés Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális, Gyámügyi és Oktatási Osztály részéről, melynek keretében a Városi Bölcsőde tekintetében vizsgálták a vonatkozó jogszabályi rendelkezések és a szolgáltatói nyilvántartásban foglaltak betartását. Az ellenőrzésről készült jegyzőkönyv alapján a feltárt hiányosságok pótlásra kerültek.

2021. szeptemberében a Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatala Népegészségügyi Osztály vezető védőnője szakfelügyeleti ellenőrzést tartott a személyi és tárgyi minimumfeltételek tárgyában. Az ellenőrzés során megállapításra került, hogy a személyi és tárgyi minimumfeltételek a jogszabályi előírásoknak megfelelnek.

2021-ben először adták át a „Steller Mária védőnői díjakat”, melyet **Békés megyéből a mezőberényi Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat Védőnői Szolgálatának munkatársa, Csiborné Such Anita érdemelt ki.** A védőnői díj célja a területi védőnők kiemelkedő szakmai munkájának és elhivatottságának elismerése, különösen a 3 év alatti gyermekes családok támogatásában, valamint a társadalom figyelmének felhívása a védőnők áldozatos munkájára. A díjat a Három Királyfi Három Királynő Alapítvány és a Nemzeti Népegészségügyi Központ alapította.

5.⁴ Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).

2021. év célkitűzései:

- a) Az óvodai-iskolai szociális segítő tevékenység mellett a helyi intézményekkel való szoros kapcsolat megtartása.
- b) A szakemberek együttműködési készségének további erősítése, megfelelő információáramlás, visszajelzés biztosítása a zökkenőmentes és hatékony munkavégzéshez.
- c) A gyermekek tudatos egészségmagatartásának kialakítása, szülővé válásának elősegítése érdekében családi életre felkészítő programok, foglalkozások szervezése, felelősséget vállaló szülői magatartás kialakítását segítő, szülői hatékonyságot növelő programok szervezése.
- d) Megfelelő anyagi forrás rendelkezésre állása esetén: gyermekpszichológus, gyermekpszichiáter, családterapeuta alkalmazása.
- e) Adósságkezelési tanácsadás beindítása.
- f) Adománypont kialakítása, koordinálása. A kereslet kínálat összehangolása, adományok közvetítésének kiszélesítése.

6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.

6.1.⁵ Bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, helyi bűnmegelőzési tevékenység

Mezőberény Város Önkormányzata rendelkezik Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Koncepcióval. A koncepció célja az önkormányzat közbiztonsági és bűnmegelőzési elképzelési tervének megfogalmazása, a megvalósítandó azonnali, rövid, közép és hosszú távú célok kijelölése. Fontos célja az életminőséget javító közbiztonság megteremtése. Cselekvési programjai közül a legfontosabbak a közterület rendjének biztosítása, a gyermek és fiatalkorú bűnözés csökkentése, ifjúságvédelem, droghasználat és kábítószer- bűnözés csökkentése, családon belüli erőszak megelőzése annak kezelése stb..

⁴ Átemelve a Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat beszámolójából.

⁵ A Békési Rendőrkapitányság 2021.évi Mezőberény Város közbiztonságának helyzetéről, a közbiztonság érdekében tett intézkedésekről és az azokkal kapcsolatos feladatokról szóló beszámolója felhasználásával készült.

A prevenciós tevékenység során elsősorban a halmozottan hátrányos helyzetűekre, a veszélyeztetett gyermek és fiatalkorúakra, illetve a visszaesőkre kell koncentrálni. A megelőző munkában be kell vonni a rendőrséget, a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálat munkatársát, védőnői szolgálatot, az iskola vezetését.

A családon belüli erőszak megelőzésénél fontos a probléma korai feltárása. A veszélyeztetett populáció elsősorban a nők és a gyerekek fontos, hogy legyenek tisztában azzal, hogy sérelmükre elkövetett erőszakos cselekmények esetén kihez fordulhatnak segítségért. Növelni kell az áldozatok részéről a bejelentési aktivitást, tudatosítva, hogy csak akkor lehet segíteni, ha szakemberekhez fordulnak. Az önkormányzat szociális ellátó rendszere a háziorvosi szolgálat, a védőnő, a családsegítő szolgálat, óvoda és iskola, a szomszédok sokat tehetnek az észlelés érdekében.

A vizsgált időszakban ideiglenes megelőző távoltartás elrendelésére Mezőberény városban nem került sor.

A Mezőberényi Rendőrőrs keretében továbbra is gondoskodnak a gyermekek bűnmegelőzési, közlekedési képzéséről, mivel az ilyen életkorban elsajátított ismeretek hosszabb távon is a magas szintű közlekedési kultúrát, illetve a jogkövető életmódot segítik elő.

A Békés Megyei Kormányhivatal Békési Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztálya 4 esetben tett feljelentést kiskorú veszélyeztetése miatt.

A Békés Megyei Rendőrkapitányság minden esetben jelzéssel él a gyermekvédelmi hatóságok felé, amennyiben a gyermekek testi épségét, egészségét veszélyeztető esemény jut a tudomására.

A kábítószer prevenciós tevékenységeik közé tartozik az úgynevezett Dohányzás, Alkohol, Drog, Aids (továbbiakban: D.A.D.A.) program, melyet előadók 4 iskolában, 16 osztályban 24 alkalommal, összesen 432 gyermeket érintően végeztek. Az iskolák véleményei pozitívak voltak a D.A.D.A. előadásokkal kapcsolatban. A tananyaggal és az oktatói teljesítményekkel, a pedagógusi visszajelzések alapján, elégedettek voltak és eredményesnek tartják a programot. Azonban a Covid-19 vírusfertőzés miatt az oktatási intézményekben nem mindig lehetett előadást tartani.

A D.A.D.A. programon túl a gyermek- és fiatalkorú bűnözés megelőzése, illetve csökkentése érdekében folyamatosan együttműködnek az illetékességi területükön lévő önkormányzatokkal, a Békési Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztályával, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatokkal, a hivatásos pártfogókkal, valamint különböző programokon, tanácskozásokon vettek részt.

Gyermektáborok programjaiban összesen 8 alkalommal nyújtottak segítséget, melynek során közreműködtek előadások megtartásában, ahol összesen 331 fő gyermek és fiatalkorú vett részt.

Az Országos Rendőr-főkapitányság szervezésében 2014. szeptemberében kezdődött „A szülők és a családok a Rendőrség kiemelt partnerei a kábítószer-bűnözés megelőzésében” elnevezésű bűnmegelőzési program. A programban meghatározottaknak megfelelően, havonta két alkalommal került sor telefonos ügylet tartására. Az értékelt időszakban e témakörben nem érkezett megkeresés.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat jelzőrendszeri megbeszélésén az áldozatvédelmi referens rendszeresen részt vett.

Az „Így közlekedtek TI” című gyermekrajzpályázathoz a rendőrkapitányság illetékességi területéről a 2021. évben 11 óvoda és 7 általános iskola küldött be rajzokat. A megyei döntőben, óvodás

kategóriában a II., illetőleg az V. helyezést érték el. Általános iskola alsó tagozatos kategóriában a VI., valamint a X. helyezést érték el. Általános iskola felső tagozatos kategóriában a IX. helyezést érték el. A fentiek mellett 3 különdíjat is nyertek. A Kerékpáros Iskola Kupa városi fordulója, valamint a Középiskolás Közlekedésbiztonsági Kupa városi fordulója, illetőleg a „Ki a mester két keréken?” elnevezésű kerékpáros verseny a COVID-19 humánjárvánnyal összefüggésben meghozott korlátozások miatt nem valósult meg.

A nyár folyamán megtartott napközis táborokban propaganda, illetve ismeretterjesztő előadásokat, KRESZ elméleti és kerékpáros ügyességi vetélkedőket szerveztek, összesen 8 alkalommal, 331 fő általános iskolás tanuló részvételével.

Rendőri és polgárőri jelenléttel biztosították a kijelölt iskolák gyalogosátkelőhelyeit és azok környékeit, a „Zebra-Zsaru” program keretében. Kiemelt figyelmet fordítottak a gyalogosan iskolába járó gyermekek szabályos közlekedésének elősegítésére.

„Az iskola rendőre” program is folytatódott a 2021. évben. Az iskolák visszajelzései pozitívak voltak. Összesen 11 iskolában tartották meg a programot, melynek kapcsán az „iskolarendőrök” rendszeresen tartottak előadást az iskolákban a diákok számára, valamint szülői értekezleteken is részt vettek.

Az oktatási intézményekkel, azok vezetőivel még a 2021/2022-es tanév megkezdése előtt felvették a kapcsolatot és közösen értékelték az elmúlt év tapasztalatait, valamint az iskolarendőrök tevékenységét. Az iskolák visszajelzései a programmal kapcsolatosan kedvezőek, az iskolarendőrök tevékenységével meg voltak elégedve.

A megyei és városi baleset-megelőzési bizottságok által szervezett, iskolákat érintő pályázatokat, felmenő rendszerű versenyeket, propaganda akciókat, kampányokat (tanév kezdeti feladatok, őszi-téli és nyári kampányterv), egyéb programokat (pl. „Zebra-Akadémia”) az iskola rendőrök folyamatosan népszerűsítették, segítették, valamint a programok szervezésében is részt vettek.

A nem önálló rendezvényeken való aktív részvételükkel (pl.: óvodákban, általános iskolákban, városi rendezvényeken), különböző bemutatókkal, versenyekkel és szórólapok terjesztésével járultak hozzá a helyes és biztonságos közlekedés fontosságát érintő figyelemfelhíváshoz, valamint annak tudatosításához.

Az iskolák és környezetük bűnügyi, közbiztonsági és közlekedés-biztonsági helyzetét folyamatosan figyelemmel kísérték az iskola rendőrök, illetve a megelőzési előadó, akik tájékoztatást nyújtottak a pedagógusok részére.

6.2.⁶ A gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának, az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása

2021.évben gyermek-, illetve fiatalkorú bűnelkövető nem volt.

Az alcímhez kapcsolódó további információk a beszámoló 3.1.5. *Veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer bemutatása, működtetése* alcím alatt találhatóak.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).

Városunkban közel 60 civil szervezet működik, mely kulturális, sport, szociális, egészségügyi és

⁶ Átemelve a Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat beszámolójából.

szabadidős tevékenységi területeket fog össze. Az önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés jónak mondható. A civil szervezetek feladatok felvállalásával, véleményezéssel segítik az önkormányzat munkáját, az önkormányzat pedig lehetőségeihez mérten anyagi támogatást biztosít számukra feladataik ellátásához, működésükhöz.

A szociális és egészségügy területén fontos feladatellátás történik civil vonalon. A fogyatékosok, a nehéz körülmények között élők számára nyújt szolgáltatást, lehetőségeket több szervezet is és ott vannak a karitatív és adománygyűjtés területén. A Fogjunk Össze KHE felnőtt fogyatékosok nappali intézményszerű ellátását, a Mécses Szolgáltató Közösség Egyesület a fogyatékkal élő állami gondozott felnőtt fiatalok lakóotthonát alakította ki, a Mozgáskorlátozottak Egyesülete, az MRL helyi alapszervezete, a TÍZVÁROS Alapítvány egyes célcsoportok érdekvédelmét. Ösztöndíj támogatás, rászorulóknak megsegítése a Spektrum Alapítvány nevéhez fűződik.

A közbiztonság megszilárdítása érdekében a Mezőberényi Rendőrőrsrel szorosan együttműködve látja el feladatait a Mezőberényi Polgárőrség, melynek taglétszáma 2021. évben 42 fő.

A mezőberényi civil szervezetek rendszerét áttekintve összességében elmondható, hogy széles körű és nagy lefedettségű a helyi civil mozgalom. Kiemelkedő a jelenlétük az értéktári munkában, az önkéntes (pld. szemétszedés, festés), a karitatív munkában és az adománygyűjtésben.

Mezőberény, 2022. május 18.

Készítette: Mészáros Erika, a Mezőberényi Polgármesteri Hivatal Szociális Csoportja,
Megyeriné Péntes Mária, a Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat Igazgatója,
Gulyásné dr. Sáli Henrietta a Mezőberényi Polgármesteri Hivatal aljegyzője,
valamint a 6. rész tekintetében felhasználásra került a Békési Rendőrkapitányság 2021.évi Mezőberény Város közbiztonságának helyzetéről, a közbiztonság érdekében tett intézkedésekről és az azokkal kapcsolatos feladatokról szóló beszámolója

Szerkesztette: Gulyásné dr. Sáli Henrietta, aljegyző

Mezőberény Város Óvodai Intézménye

5650 Mezőberény, Liget tér 5.

OM azonosító: 028138

Telefon: 70/400-25-21

E-mail: ovoda@mezobereny.hu

Honlap: berenyiovodak.mezobereny.hu

Gulyásné
Katonai
1/1587

Ikt. szám: V/6-17-1/2022.

Ügyintéző: Kissné W. M.

Polgármesteri Hivatal

5650 Mezőberény

Kossuth L. tér 1.

Gulyásné dr. Sáli Henrietta

Aljegyző

Tárgy: Beszámoló megküldése a 2021.
évi gyermekvédelmi munkáról

Tisztelt Aljegyző Asszony!

Mellékleten megküldöm, Mezőberény Város Óvodai Intézménye 2021. évi gyermekvédelmi beszámolóját további szíves felhasználásukra!

Mezőberény, 2022. május 11.

Tisztelettel:

Kissné Wagner Mária
Intézményvezető

M28-2022/6559
ÉRKEZETT 2022 MÁJ 12.

Mezőberényi Polgármesteri Hivatal			
Iktatási sz.:	I 1587-5	Melléklet:	db
Érkezett:	2022 MÁJ 12.		
Előszáraz:	Utószám:	Előadó:	
		ga. M.S.H.	

Beszámoló a 2021. évi gyermekvédelmi munkáról Mezőberény Város Óvodai Intézményében

Az óvoda az köznevelési intézmény, ahol szoros a családokkal való kapcsolattartás. Elsősorban a szülők, gondviselők jogosultak arra, hogy döntsenek gyermekük testi, szellemi fejlődésével kapcsolatban. A szülő kötelessége, hogy gondoskodjon gyermeke értelmi, testi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételekről, biztosítsa gyermeke óvodai nevelésben való részvételét.

A gyermekvédelmi tevékenység a nevelőmunka szerves része, minden óvodapedagógus feladata. Elsődleges feladat a prevenció, azaz a problémák minél korábbi felismerése, hatékony kezelése, súlyosabbá válásának megelőzése.

Az óvodapedagógusok feladata: a gyermekek megismerése, megfigyelése, aktuális neveltségi és fejlettségi szintjük felmérése, a szociális-, és családi körülményeik feltárása.

A szülői házzal való hatékony együttműködés folyamatos feladatunk. Ennek érdekében a szülői értekezletek, fogadóórák idejét úgy választjuk, hogy a lehető legjobban alkalmazkodjunk a szülők szabadidejéhez. A szülők gyakran fordulnak az óvodában dolgozó pedagógusokhoz problémáikkal, vagy ha kérdésük van gyermekük nevelésével kapcsolatban.

Minden nevelési év elején elkészül a gyermekvédelmi napló, majd az óvodapedagógusok szociokulturális héttér-vizsgálatot készítenek. Csoportonként kitöltésre kerül, a „veszélyeztetettséget felderítő lap”, melyből kitűnik mely gyerekekre, családokra kell a nevelési évben fokozottabb figyelmet fordítani. A veszélyeztetettség felderítésének eredményei, a gyermekvédelmi esetek feltérképezésében jelentenek segítséget. A vizsgálat eredményeit a nevelőközösség megbeszéli, elemzi, az éves feladatok meghatározásakor figyelembe veszi az eredményeket. A problémákat észlelve – a legtöbb esetben – azokat enyhíteni tudjuk, a szülőkkel kialakított tapintatos, személyes kapcsolat során és szükség szerint a jelzőrendszer tagjait is bevonva.

A gyermekek számára biztosítani kell a számára – mindenképp felett álló – jogait, és mindazon ellátásokat, amelyeket a jogszabályok előírnak. Minden gyermek és minden család egyedi, a megvalósítás elvei és módszerei minden esetben más megoldást, kezelést igényelnek.

A gyermekvédelemben az óvodapedagógusok alapvető feladatai:

- A gyermekek egészséges fejlődéséhez szükséges biztonságos környezet és otthonos, bensőséges, szeretetteljes nevelési légkör biztosítása.
- Az újonnan érkező gyermekek és családjaik megismerése, közösségbe való zökkenőmentes beilleszkedésének biztosítása.
- Az adódó problémák, a hátrányos helyzet okainak megismerése, folyamatos konzultáció a szociális segítő munkatárssal.
- Működő és hatékony kapcsolattartás a gyermekvédelem rendszerében érintett szervekkel, személyekkel.
- Megkülönböztetett figyelem a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, alapellátásba és védelembe vett gyermekek irányába.

Intézményünk a gyermekek egészségügyi, gyermekvédelmi és szociális ellátása érdekében rendszeres kapcsolatot tart fenn intézményekkel, szervezetekkel, hivatalokkal: szakorvosok, védőnők (gyermekek egészségügyi szűrése, ellátása) pedagógiai szakszolgálat, HUSI Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat, Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ Család és Gyermekjóléti Központ, Békési Járási Hivatal Gyámügyi Osztály, általános iskolák, bölcsőde.

2021. októberi statisztika szerinti intézményi gyermeklétszám: 208 fő, ebből

- gyermekvédelmi alapellátásban részesül: 6 gyermek,
- védelembe vett: 2 gyermek,
- hátrányos helyzetű gyermekek száma: 6 fő,
- halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma: 14 fő,
- gyermekekről jellemzés elkészítése 13 esetben történt.

Az év elején, a járvány enyhülésével sikerült a gyermeket az óvodai nevelésbe bevonni, és a szülőket meggyőzni, illetve kész tények elé állítani, hogy aki beiratkozott, annak óvodába kell járnia.

A 4 óvodában, heti 2-2 órában szociális segítő munkatárs dolgozik, a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ Család és Gyermekjóléti Központ alkalmazásában. Csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermekvédelmi feladatokat lát el. Segíti a gyermeket a korának megfelelő nevelésbe és oktatásba való beilleszkedéséhez, támogatja a családokat, prevenciós eszközökkel támogatja a gyermek veszélyeztetettségének kiszűrését és a jelzőrendszer működését. A szociális segítő munkatárs tevékenységének leírása a gyermekvédelmi beszámoló következő része.

Mezőberény Város Óvodai Intézményének óvodáiban végzett szociális segítő tevékenység - Nagy Zoltán szociális segítő munkatárs:

A feladatellátás jogszabályi alapját a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet nyújtja.

Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet, Mezőberény köznevelési intézményeiben a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Központja biztosítja. Az óvodai, iskolai szociális segítő szolgáltatás célja a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújtani a köznevelési intézménybe járó gyermekeknek, a gyermek családjának a köznevelési intézmény pedagógusainak, valamint az intézményben megjelenő egyéb szakembereknek.

Az óvodai, iskolai szociális segítő szakember tevékenysége a köznevelési intézményekben megjelenő szociális és gyermekvédelmi problémák és szükségletek alapján kerülnek meghatározásra, kiválasztásra figyelembe véve a gyermekek, életkoruknak megfelelő készségeit, képességeit, azok fejlesztési irányait és a köznevelési intézmény már meglévő gyakorlatát, szolgáltatásait.

A szakmai tevékenység elsődleges célcsoportjai:

- gyermekek, az érintett szülők, nevelőszülők, törvényes képviselők,
- az érintett köznevelési intézmények pedagógusai, a nevelő-oktató munkát segítő szakemberek, a köznevelési intézményben működő pedagógus- és egyéb közösségek (nevelőtestület, szakmai munkaközösség, szülői munkaközösség),
- a gyermekekkel, kapcsolatban álló egyéb szakemberek (pl.: pedagógiai szakszolgálat munkatársai, pszichológus, védőnő).

Az óvodai szociális segítség területei

Csoportban végzett tevékenységek keretein belül

- gyermek megfigyelése a csoporthelyzetben óvodapedagógus jelenlétében,
- csoportban végzett prevenciós és/vagy fejlesztő tevékenység szervezése (pl: mesecsoport, érzékenyítő játékok, szituációs játékok)
- szükség esetén az óvodapedagógusok segítése, tudásuk bővítése, érzékenyítés nevelőtestületi szinten.

Közösségi tevékenységek keretein belül

- együttműködés kialakítása az óvodában dolgozó szakemberekkel, amennyiben szükséges/lehetséges mentálhigiénés team kialakítása, ahol működik, ahhoz történő csatlakozás;
- együttműködés kialakítása a partner intézményekkel;
- részvétel a szülői értekezleteken, fogadónapon elérhetőség biztosítása a szülők számára.

Egyéni tevékenységek keretein belül

- tanácsadás a szülőknek a gyermeknevelés és a családi élet más területein lévő problémák esetén, valamint az óvodában jelentkező problémák kapcsán;
- információnyújtás az elérhető szolgáltatásokról, jogokról, a gyermekjóléti, gyermekvédelmi, szociális ellátórendszer működéséről, valamint ügyintézésben való segítségnyújtás;
- közvetítés a szülő és az óvodapedagógus között, részvétel a pedagógus és a szülő közötti megbeszélésen;
- közvetítés különböző szolgáltatások eléréséhez;
- óvodapedagógusoknak konzultációs lehetőség biztosítása.

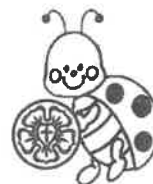
A szakmai módszertan szempontjából, az eddigi tapasztalataim alapján, a szociális munka eszköztára, az óvodai munkakörnyezetben is viszonylag jól alkalmazható.

A szakmai tevékenységem lehetőségei viszont, az iskolaihoz képest szűkebb határok között mozog. Segítő tevékenységem alapját képezi, hogy lehetőség szerint igyekszem a legtöbb időt a gyermekek között tölteni. Csoport helyzetben megfigyelem őket, részt veszek fejlesztő játékokban és csoportfoglalkozásokon is. Munkám során, gyakran konzultálok a vezetőkkel, óvónőkkel, szükség esetén tanácsadást és információnyújtást biztosítok, igény szerint a szülőknek is. Munkavégzésem időtartama, heti 2 óra, intézményenként.

A 2021 - es évben, a négy óvodában végzett szakmai tevékenység bemutatása számokban:

Tevékenység (egyéni esetkezelés)	Alkalmak száma
Tanácsadás	15
Konzultáció	26
Információnyújtás	27
Hivatalos ügyek intézésében való segítségnyújtás	5
Családlátogatás	
Krízisintervenció	1
Konfliktuskezelés (közvetítés)	15
Delegálás	4
Gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátása	2
Ebből jelzés küldése a szolgálat, központ felé	1
Esetmegbeszélés, esetkonferencia	1
Összesen:	97

Tevékenység	Összes tevékenység	Ebből elért gyermekek száma	Elért szülők száma	Elért szakemberek száma
Egyéni szociális munka	97	7	65	15
Csoportos szociális munka	46	62	17	25
Közösségi szociális munka	8	24	58	8

**2021. évi
Gyermekvédelmi beszámoló**

Gyermeklétszám: 88

Étkező gyermekek száma összesen: 88

Kedvezményesen, ingyen étkezők száma: 79

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül: 7
- tartósan beteg: 8
- családjában tartósan beteg gyermeket nevelnek: 3
- 3 vagy többgyermekes családban nevelkedik: 17
- nevelésbe vett: 0
- jövedelem alapján: 44

Gyermekvédelmi kedvezményben részesülők:

- alapellátottak: 0
- védelembe vett gyermekek száma: 1
- hátrányos helyzetű gyermek: 0
- halmozottan hátrányos helyzetű gyermek: 1

Az intézményi jellemzők:

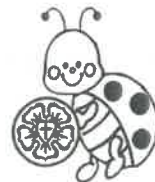
Az óvodánkba járó gyerekek jelentős százalékánál megállapítható, hogy szüleik dolgoznak, illetve legalább az egyik szülőnek van állandó bejelentett munkahelye. Az is megfigyelhető az előzőek viszonylatában, hogy szociális helyzetük néhány kivételtől eltekintve megfelelő, átlagos.

A jelenlegi helyzetben a gyermekek óvodába járása rendszeres, igazolatlan hiányzás nincs az intézményben. Óvodánkban sok gyermek, ahogy a fenti számok is mutatják, az egy főre eső nettó jövedelem alapján jogosult az ingyen étkeztetésre. Jelentős a három vagy több gyermekes családok száma is.

Ennek ellenére a gyermekek rendezett körülmények között élnek, nincsen elhanyagolt vagy perifériára szorult gyermek. Az óvoda és a szülők kapcsolata napi szintű, a pedagógusok és a szülők kapcsolata jó.

Az óvodában gyermekvédelmi felelős látja el feladatát, havi rendszerességgel jár a megbeszélésekre, témafelvetéseire, javaslatai vannak.

„Katicabogár” Evangélikus Óvoda
5650 Mezőberény, Luther utca 9.

Külön figyelmet fordítunk halmozottan hátrányos gyermekekre, bármilyen felmerülő problémával kapcsolatban szívesen állunk a szülő rendelkezésére, és próbálunk megoldást találni először óvodán belül. Amennyiben nem találunk megoldást, szükség esetén felvesszük a kapcsolatot az óvodai szociális segítő munkatárssal, Nagy Zoltánnal, aki két hetente jár az óvodába és megfigyeléseket végez, adott esetben segítséget nyújt a rászoruló családoknak. A jelenlegi helyzetben telefonon is tartjuk a kapcsolatot, heti rendszerességgel érdeklődik, de a személyes kapcsolattartás is megoldott. A Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat családsegítő munkatársa kérésére folyamatosan egyeztetünk a látókörünkben lévő gyerekekről, adott esetben jellemzést írunk.

A védelembe vett gyermekről az édesapa nem tudott megfelelően gondoskodni, ezért a családsegítővel együttműködve az édesanyához költözött, így nincs sem alapellátott, sem védelembe vett gyermek az óvodánkban.

Védőnő havi rendszerességgel kijár, amennyiben bármilyen problémát észlelünk (fejtetvesség, stb...) akár soron kívül is érkezik.

Kapcsolatunk a megfelelő szakemberekkel, intézményekkel folyamatos, együttműködésüket ezúton is köszönjük!

(Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat, Pedagógiai Szakszolgálat, Szakértői Bizottság, Védőnői Szolgálat, gyermekorvosok, Városi Bölcsőde, fejlesztő-, és gyógypedagógusok, logopédus).

Mezőberény, 2022.04.25.

Szűcs-Wagner Gabriella
Szűcs-Wagner Gabriella
óvodavezető

MZB-2022/6502
ÉRKEZETT 2022 MÁJ 11.

Katona K.
Gulyásné
1/1587

Mezőberényi Polgármesteri Hivatal			
Ikt. sz.: I 1587-4		Melléklet: db	
Érkezett: 2022 MÁJ 11.			
Előszám:	Utószám:	Előadó:	
		Gulyásné M.S.H.	

Mezőberényi Talentum Református Óvoda

Mezőberény Csabai út 2.

Telefon: 66/554-620

E-mail: mezoberenyovoda@reformatus.hu

Beszámoló az óvodában folyó gyermekvédelmi munkáról a 2021/ 2022-as nevelési évben

Az óvodába járó gyermekek száma: 47 fő

Rendszeres gyermekvédelmi támogatást kap: 2

Alapellátásban lévő gyermek: 2

Védelembe vett gyermek: 1

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról szóló 1997.XXXI. Törvény értelmében az óvodapedagógus kötelessége, hogy közreműködjön a gyermekvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. A kijelölt gyermekvédelmi felelős folyamatosan szemmel követi a gyermekeket, és szükség esetén a gyermekjóléti szolgálattal felveszi a kapcsolatot. Ő a folyamatos kapcsolattartó. Rendszeresen eljár a kerekasztal beszélgetésekre, részt vesz az esetmegbeszéléseken. A hatékony és gyors megoldásban segítségünkre van a Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat, illetve a Család és Gyermekjóléti Központ, de folyamatos kapcsolatban állunk a Védőnői Szolgálat, a gyermekorvosokkal is.

A gyermek-és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai feladataink, a családok támogatása, a család, családi nevelés alapfeladataink körébe tartozik. Azoknál a családoknál, akik szociálisan hátrányos helyzetűek, elváltak, csonka családokban élnek és az érzelmileg sérült gyermekek fokozottabb odafigyelést igényelnek. A felmerült problémákkal egyaránt foglalkozik az intézmény vezetője, és a gyermekvédelmi felelős. Szükség esetén rendkívüli

fogadóórát tartunk a szülőknek, ahol a felmerült problémát személyesen, együtt próbáljuk megoldani, illetve jellemzést készítünk a gyermekről illetve a családról, melyet továbbítunk a Városi Család-és Gyermekjóléti Szolgálathoz.

Ebben a nevelési évben továbbra is egy gyermek van védelembe véve, a szülők válása, és az édesanya kilátástalan helyzete miatt. Szerencsére a szociális segítő és a Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat segítségével, együttes erővel kerestük a problémára a megoldást. Az esetmenedzserek pedig folyamatos figyelemmel kísérik az édesanyát és két kiskorú gyermekét már több mint egy éve. Ha bármilyen változást észlelünk a családdal kapcsolatban, haladéktalanul tájékoztatjuk egymást. A kislánynak ez az utolsó éve ebben az intézményben. (elballag)

2022. Április közepén íratott be az intézménybe egy 3 és fél éves kislány édesanyja, elmondása szerint halmozottan hátrányos helyzetűek, Gyomaendrődről költöztek ide. A kislány szépen beszokott, de nagyon félénk. Jelenleg folyamatosan megfigyeljük a családot.

Az intézményünk szerencsés helyzetben van, mivel az ellátott gyermekek száma igen alacsony. A rendszeres gyermekvédelmi tanácskozások, megbeszélések rendkívül hasznosak, sok információt, és törvénybeli változásokat ismertetnek meg velünk.

Mezőberény, 2022. május 02.

Töröcske Beatrix-Hidy
Intézmény vezető

Kovács Katalin
Gyermekvédelmi felelős

Tárgy: Gyermek- és ifjúságvédelem**Feladó:** Öreg István <oregistvan0603@gmail.com>**Dátum:** 2022.05.06. 7:19**Címzett:** Mezőberény Város Önkormányzata <info@mezobereny.hu>

Gulyásné

Tisztelt Cím!

M2B-2022/C328
ÉRKEZETT 2022 MÁJ 06.

Mellékelem intézményünk tárgyban jelzett tájékoztatóját.

Üdvözlettel,

Öreg István
intézményvezető**Mezőberényi Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium**

5650 Mezőberény, Petőfi út 17-19.

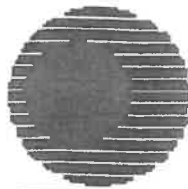
Telefon: +36 66 515 573; +36 30 257 9932**E-mail:** oregistvan0603@gmail.com; oregi@mezobereny.hu

— Mellékletek: —

MAI_gyermek_es_ifjusagvedelem_tajekoztato_2022.pdf

3,3 MB

Mezőberényi Polgármesteri Hivatal			
Iktatószám: 1.1587-3-		Melléklet:	
Érkezett:		2022 MÁJ 06.	
Előszám:	Utószám:	Ellátó:	
		Gul	

**MEZŐBERÉNYI ÁLTALÁNOS ISKOLA,
ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA ÉS KOLLÉGIUM**

5650 Mezőberény, Petőfi S. út 17-19.

Tel.: 66/515-573 Fax: 66/515-570 E-mail: altalanosiskola@mezobereny.hu

Honlap: <http://mai.mezobereny.hu> OM azonosító: 200608

Intézményvezető: Öreg István

Tájékoztató a gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységekről

A 2021/2022. tanévben is a jogszabályoknak megfelelően, a Pedagógiai Program célkitűzéseivel és a Munkatervben meghatározott célok és feladatokhoz igazodva látjuk el a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatainkat, az esélyteremtést előtérbe helyezve.

Iskolánkban minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában.

A veszélyeztető tényezők megszüntetésében *intézkedéseket kezdeményezünk* a gyermekvédelmi jelzőrendszer megfelelő szintjeihez, valamint *együttműködünk* a gyermekjóléti szolgálattal, a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó, feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

Az esélyteremtést igyekszünk megvalósítani.

Feladatok:

1. A GYVK, HH, HHH tanulók naprakész nyilvántartása.
2. A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára a képességkibontakoztató és integrációs program (IPR) működtetése, a tanulók szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrány csökkentése érdekében.
3. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók továbbtanulására történő felkészítése az ösztöndíjprogramok keretén belül.
4. A különleges gondozást igénylő tanulók egyéni fejlődésének elősegítése az egyéni fejlesztési tervek alapján.
5. A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók folyamatos figyelemmel kísérése, megsegítése. Célzott beavatkozások a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók körében.
6. Az integrációs lehetőségek együttműködésen alapuló hatékony alkalmazása a gyógypedagógusokkal együtt. (Munkaterv 2021-2022.)

1

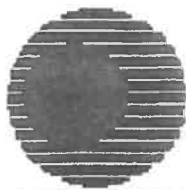
Az intézmény pedagógusai az osztályközösségek alakítása, az egyes diákok személyiségfejlesztése során személyes példamutatással, tudatos neveléssel arra törekednek, hogy a tanulókat ne érje közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetés, zaklatás, jogellenes elkülönítés, megtorlás.

Az egyenlő bánásmód alapvető, a pedagógus egyformán viszonyul valamennyi tanítványához.

Pedagógiai munkánkban belül továbbra is az alábbi tevékenységek szolgálják az esélyteremtést és gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- Felzárkóztató foglalkozások,
- Tehetséggondozó foglalkozások,
- Indulási hátrányok csökkentése,
- Differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- Szegregációmentes, együttnevelési környezetet kialakítása tanórán és azon kívül,

**MEZŐBERÉNYI ÁLTALÁNOS ISKOLA,
ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA ÉS KOLLÉGIUM**

5650 Mezőberény, Petőfi S. út 17-19.

Tel.: 66/515-573 Fax: 66/515-570 E-mail: altalanosiskola@mezobereny.hu

Honlap: <http://mai.mezobereny.hu> OM azonosító: 200608

Intézményvezető: Öreg István

- Különböző tanulásszervezési eljárások alkalmazása (projekt, témahét, moduláris oktatás),
- A tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása,
- Kulcskompetenciák megalapozása,
- Digitális technikák széles körű alkalmazása,
- Fejlesztő és rehabilitációs foglalkozások (SNI, BTMN tanulók esetében),
- Képesség kibontakoztató, iskolai integrációs program (IPR) működtetése a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára,
- Pályaválasztás segítése,
- Személyes, egyéni tanácsadás (tanulóknak, szülőknek),
- Egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- Családi életre történő nevelés,
- Napközis foglalkozások,
- Egészséges iskola,
- Szakköri, sportköri lehetőségek közül történő szabad választás lehetőségének biztosítása,
- Versenyekre felkészítés,
- Művészeti oktatás,
- Egészségügyi szűrővizsgálatok,
- A tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek),
- Szülőkkal való együttműködés,
- Fogadóórák biztosítása heti rendszerességgel,
- Szülői értekezletek,
- Az iskolai lemorzsolódás megelőzését szolgáló korai jelző- és pedagógiai támogató rendszer működtetése,
- Tájékoztató a pedagógiai szakszolgálat, a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról,
- Veszélyeztetettség észlelése, jelzése,
- Szükség esetén kollégiumi elhelyezés biztosítása.

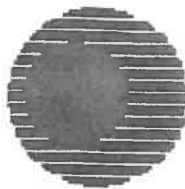
2

A járványhelyzetben a fenti tevékenységeket korlátozottan, a megfelelő védekezési szabályoknak megfelelően tudtuk megvalósítani.

Szociális mutatók

A 2021-2022. tanév I. félév zárásának adatai alapján (2022.01.21.) a gyermekvédelmi kedvezményes (GYVK), hátrányos helyzetű (HH), halmozottan hátrányos helyzetű (HHH), veszélyeztetett (V) tanulók száma intézményünkben:

**MEZŐBERÉNYI ÁLTALÁNOS ISKOLA,
ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA ÉS KOLLÉGIUM**

5650 Mezőberény, Petőfi S. út 17-19.

Tel.: 66/515-573 Fax: 66/515-570 E-mail: altalanosiskola@mezobereny.hu

Honlap: <http://mai.mezobereny.hu> OM azonosító: 200608

Intézményvezető: Öreg István

Gyermekvédelmi kedvezményezett	172
Hátrányos helyzetű	24
Halmozottan hátrányos helyzetű	74
Veszélyeztetett	39
Sajátos nevelési igényű	107
Beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő	69

Iskolánkban fontos feladat, hogy a szociális hátránnyal küzdő gyermekek nevelése-oktatása a tanuló javát szolgálja.

Problémáink az előző évekhez viszonyítva nem változtak. A jelzett problémák a tanulók egy szűkebb csoportjára jellemzőek, körükben viszont felerősödtek.

Kezelésük nagy része pedagógiai eszközökkel nem lehetséges.

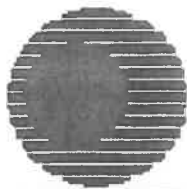
- elhanyagoló családi nevelés,
- alapvető erkölcsi, viselkedésbeli normák hiánya,
- következetesség, felelősségvállalás hiánya a szülők részéről, (rendszerint túl megengedő nevelés),
- a szülői felelősség hárítása,
- szülői érdektelenség a gyermek iskolai életével (tanulmányi előmenetel, magatartás, szorgalom) kapcsolatosan,
- együttműködés hiánya az iskola és a szülők között,
- verbális és fizikai agresszió,
- tiszteletlen viselkedés társakkal, pedagógusokkal,
- trágár beszéd,
- személyiségzavarok,
- pszichiátriai kezelés alatt álló tanulókkal történő együttnevelés,
- megfélemlítés,
- pszichés és szociális éretlenség (feladattudat hiánya, szabálytudat kialakulatlansága, alacsony kudarctűrő képesség, tartós figyelem hiánya, pozitív társas szociális minta hiánya, alacsony szintű önkontroll),
- kontrollálatlan médiahasználat, szabadidő-eltöltés,
- higiénés problémák,
- szülői elérhetőség állandó változása vagy hiánya (pl. telefonszám).

A fenti problémák nem általánosságban jellemzik az iskola tanulóit, de a nevelési-oktatási tevékenységet befolyásolják.

Általános tapasztalat, hogy a digitális oktatásról visszatérve a szociális hátrányok felerősödtek, amely nagymértékben befolyásolja az iskolához, a tanuláshoz, a fegyelemhez való viszonyt.

A közösségfejlesztő, közösségépítő programok megvalósulását korlátozottan, osztályszinten tudtuk megvalósítani, a vírushelyzet miatt.

**MEZŐBERÉNYI ÁLTALÁNOS ISKOLA,
ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA ÉS KOLLÉGIUM**

5650 Mezőberény, Petőfi S. út 17-19.

Tel.: 66/515-573 Fax: 66/515-570 E-mail: altalanosiskola@mezobereny.hu

Honlap: <http://mai.mezobereny.hu> OM azonosító: 200608

Intézményvezető: Öreg István

Gyermekvédelmi jelzőrendszerrel történő együttműködés

Elsődleges kapcsolatunk a Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat Család- és Gyermekjóléti Szolgálatával és Békés Város Szociális Szolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Központjával van, de kapcsolatban állunk a Muronyi Alapellátási Központtal, a gyomaendrődi és a gyulai Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatokkal is.

A veszélyeztető tényezők gyanújának fennállása esetén jelzést küldünk a gyermekvédelmi jelzőrendszer megfelelő szintjeihez.

A jelzések hatására a szülőknek csak kis hányada az, aki próbál együttműködni. A rendszeresség és a következetesség azonban továbbra sem jellemző. Továbbra is azt tapasztaljuk, hogy a szülő tehetetlen gyermekével szemben, vagy az iskolát hibáztatja, a szülői felelősséget hárítva.

Az alapellátott és védelembe vett tanulókról időszakosan *jellemzéseket, pedagógiai véleményt* készítünk.

A tanulók ismételt *igazolatlan mulasztásairól* jelzést küldünk a hatályos jogszabályoknak megfelelően. A Békés Megyei Kormányhivatal Békési Járási Hivatalához e tanévben még nem kellett jelzéssel élnünk.

Az igazolatlan mulasztások jelzése nyomán tett intézkedésekről és az esetmegbeszélésekről kapott visszajelzésekbe az érintett osztályfőnököknek betekintést nyújtunk.

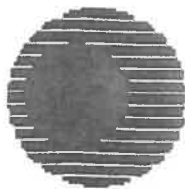
Ebben a tanévben már több alkalommal voltak esetmegbeszélések, konzultációk, amelyeken a szociális segítő kolléganő is jelen volt.

Az éves Szakmai Tanácskozáson részt vettünk, amelynek munkáját a kérdőív kitöltésével segítettük.

A 2021/2022. tanévben az alábbi jelzéseket, jellemzéseket küldtük a gyermekek védelme érdekében, nyomtatott és elektronikus formában (2022.04.30-i adatok):

Jelzés		tanuló	alkalom
Igazolatlan mulasztás	szülő	16	26
	Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat, Család és Gyermekjóléti Szolgálat	10	12
	Békés Város Szociális Szolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Központ	2	2
	Békés Megyei Kormányhivatal Békési Járási Hivatal		
Jelzés	Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat, Család és Gyermekjóléti Szolgálat	26	53
	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Murony	5	8
	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Gyomaendrőd		
Véleménykérő lap	Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat, Család és Gyermekjóléti Szolgálat	20	22

**MEZŐBERÉNYI ÁLTALÁNOS ISKOLA,
ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA ÉS KOLLÉGIUM**

5650 Mezőberény, Petőfi S. út 17-19.

Tel.: 66/515-573 Fax: 66/515-570 E-mail: altalanosiskola@mezobereny.hu

Honlap: <http://mai.mezobereny.hu> OM azonosító: 200608

Intézményvezető: Öreg István

Jellemzés	Békés Megyei Kormányhivatal	2	2
	Muronyi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat / Muronyi Alapszolgáltatási Központ	4	4
	Békés Megyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat	3	3
	Békés Város Szociális Szolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Központ	17	22
	Békés Megyei Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság	1	1
	Békés Megyei Kormányhivatal Gyomaendrődi Járási Hivatal	1	1
	Békés Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Igazságügyi Osztály	1	1
	Pándy Kálmán Kórház Gyermek Pszichiátriai Gondozó	3	3
	Békési Járási Bíróság		
	Gyulai Kistérség Egységes Szociális és Gyermekjóléti Intézménye	1	1
Tájékoztatás	Család-és Gyermekjóléti Szolgálat Gyula	1	1
	Békés Megyei Kormányhivatal, Békési Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztály	2	2
Esetmegbeszélés	Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat, Család és Gyermekjóléti Szolgálat	7	7
	Muronyi Alapszolgáltatási Központ	3	3

5

Iskolapszichológusi szolgáltatást 13 tanuló vet igénybe.

A hátrányos helyzetű tanulókat a középiskolára való felkészítésben is segítjük. A számukra kiírt pályázatokban aktívan részt veszünk.

Az „Útravaló Ösztöndíjprogram – Út a középiskolába” pályázatban 21 tanuló 7 pedagógus mentorálásával vesz részt.

Az Arany János Tehetséggondozó Programba nem történt jelentkezés.

A 2009-2010. tanévben vezettük be a *képesség kibontakoztató, iskolai integrációs programot (IPR)*, amely a szociális helyzetből és a képességek fejlettségéből eredő hátrányok ellensúlyozását célozza meg a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esetében.

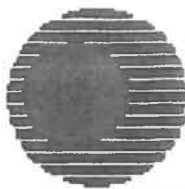
E tanévben 2 feladatellátási-helyen valósítjuk meg programjainkat 98 tanulóval.

Rendszeres iskolába járás

Tanulóink 27529 órát mulasztottak az I. félévben, ebből 47 óra volt az igazolatlan. Az igazolatlan mulasztások esetében a jogi szabályozásoknak megfelelően jártunk el, értesítve a gyermekvédelmi jelzőrendszer megfelelő szintjeit.

A mulasztások száma és az 1 főre jutó átlag nőtt, mivel több tanuló karanténban volt a vírusfertőzés miatt.

**MEZŐBERÉNYI ÁLTALÁNOS ISKOLA,
ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA ÉS KOLLÉGIUM**

5650 Mezőberény, Petőfi S. út 17-19.

Tel.: 66/515-573 Fax: 66/515-570 E-mail: altalanosiskola@mezobereny.hu

Honlap: <http://mai.mezobereny.hu> OM azonosító: 200608

Intézményvezető: Öreg István

Lemorzsolódás megelőzését szolgáló korai jelző- és pedagógiai támogató rendszer

Az iskolai lemorzsolódás megelőzését szolgáló korai jelző- és pedagógiai támogató rendszerben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. § 37. pontjában meghatározott, lemorzsolódással veszélyeztetett tanulóakra vonatkozóan történik statisztikai adatgyűjtés, vagyis azokra, akiknek 5-8. évfolyamon a tanulmányi átlageredménye *közepes teljesítmény alatti* vagy a megelőző tanévi átlageredményéhez képest legalább 1,1 *mértékű* romlást mutat.

Iskolánk adatai alapján 18 tanulónak lett 3 alatti a tanulmányi átlaga az 5-8. évfolyamon.

Az illetékes Békéscsabai Pedagógiai Oktatási Központ értékelése alapján külső beavatkozásra nincs szükség. Az intézményi beavatkozások alkalmasak az adatokban mutatkozó veszélyeztetettség tényezőik enyhítésére.

Az iskolában továbbra is biztosított a **kollégiumi ellátás**.

A **különleges bánásmódot igénylő tanulókat** gyógypedagógusaink és fejlesztőpedagógusunk látja el, valamint utazó szakszolgálati ellátás keretében mozgásfejlesztő pedagógus, óraadóként logopédus. Gyógytestnevelésre a pedagógiai szakszolgálathoz járnak az arra rászoruló tanulók.

Az **iskolapszichológus** is jelen van heti 4 órában.

Alsó tagozaton minden osztály számára biztosított heti 1 **felzárkóztató óra**.

Felső tagozaton a nyolcadikosokat magyarból és matematikából **előkészítő foglalkozásokkal** segítettünk a felvételre való felkészülésben.

Az **étkeztetés** pedagógusi, pedagógiai asszisztensi felügyelettel zajlott, minden étkező esetében (napközi, menza, 3-szori étkezés). E tanévben szigorú járványügyi szabályok mellett történt a tanulók étkezési beosztása.

Tanulóink 67,11 %-a igényel étkezést iskolai keretek között.

Az étkező tanulók 46,13%-a térítés nélkül, 26,36%-a kedvezményesen étkezik.

Az 1-8. évfolyam tanulói továbbra is térítés nélkül kapták a **tankönyveket**.

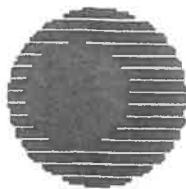
A Gyulai Tankerületi Központ jóvoltából a tanév elején **tanszercsomagot** kaptak a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók.

Az **egészségfejlesztés** is a gyermekvédelmi feladataink egyike, a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 128. § alapján.

Iskolánk Pedagógiai programja tartalmazza egészségfejlesztési programunkat, amelyek a tanórai tevékenységeken kívül a tanórán kívüli tevékenységeket is érinti, a tanulók életkorának megfelelő szinten. Az egészség megőrzésének szempontjából a legfontosabb ismeretekkel foglalkozunk.

A **kötelező egészségügyi szűrések** e tanévben is rendben zajlottak, zajlanak. A Védőnői Szolgálattal kiváló a kapcsolat.

**MEZŐBERÉNYI ÁLTALÁNOS ISKOLA,
ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA ÉS KOLLÉGIUM**

5650 Mezőberény, Petőfi S. út 17-19.

Tel.: 66/515-573 Fax: 66/515-570 E-mail: altalanosiskola@mezobereny.hu

Honlap: <http://mai.mezobereny.hu> OM azonosító: 200608

Intézményvezető: Öreg István

Speciális, tanórába épülő programjaink - Egészségnevelési modul 1-4., és 5. évfolyam és az Iskolai egészségnevelési oktatási program (1-4. évfolyam, 6-8. évfolyam) - keretében arra törekszünk, hogy a tanulók korszerű ismeretekkel és azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében. Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód megvalósítását szolgáló tevékenységformákat, az egészségbarát viselkedési formákat. Tanórán kívüli lehetőségek az egészségfejlesztés területén elsősorban szakköri formában, évszaknapok keretében valósul meg.

A DADA program és a Zebra-zsaru Program folytatódott iskolánkban.

A **tanulóbaesetek** megelőzése céljából a tanév elején minden pedagógus megtartja a balesetvédelmi oktatást. A munka azonban folyamatos. Egy-egy baleset megtörténte után a pedagógusok ismételten felhívják a tanulók figyelmét a saját és mások testi épségének megőrzése fontosságára.

A tanév I. félévében 2 tanulót ért iskolai baleset. Az esetek testnevelés órán, udvaron, gyógytestnevelésen történtek, a tanulók figyelmetlensége miatt.

A tanulók testi-lelki egészségfejlesztése érdekében fontosnak tartjuk a kapcsolattartást a gyermek- és ifjúságvédelmi jelzőrendszer tagjaival, a szakszolgálattal.

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladat ellátása során minden tőlük telhetőt megteszünk a maguk pedagógiai eszközeivel, kompetenciahatáraik betartásával, együttműködve a társszervezetekkel, intézményekkel.

7

Mezőberény, 2022. május 05.

Öreg István
intézményvezető

M2B-2022/6567
ÉRKEZETT 2022 MÁJ 12.

Gulyásné
1/1587/2022.

Mezőberényi Polgármesteri Hivatal			
Iktatószám: 1.1587-6		Melléklet: - db	
Érkezett: 2022 MÁJ 12.			
Előadó:	Utóadó:	Ellátó:	
		Gulyásné	

**Gyermek és ifjúságvédelmi tevékenység a
Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium
Kollégium és Általános Iskolában**

2021.

Az iskolánkban végzett gyermek és ifjúságvédelmi tevékenység rövid áttekintése:

Intézményünkben a 2021-es évben is, a fenti tevékenységet az osztályfőnökök és az óvodai és iskolai szociális segítő végezte.

A tevékenység célja:

- a gyermekek, tanulók, szülők, pedagógusok részére adekvát szakmai segítség nyújtása, hogy képesek legyenek felismerni és jelezni a gyermekeknél észlelt változások alapján a háttérben rejlő problémákat,
- elsődleges prevenciós programok működtetése,
- az észlelő- és jelzőrendszer hatékony működésének segítése,
- a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében való segítségnyújtás,
- szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek helyzetét javító szolgáltatások nyújtása, lehetőségeik mind szélesebb körű kihasználása érdekében.

Év elején az osztályfőnökök tájékoztak arról, hogy az osztályuk tanulói közül, kik azok, akik megkapták a jogosultságokat a HH, HHH, gyermekvédelmi támogatásra. Mérsékelt problémát jelentettek az igazolatlan hiányzások, melyek általában késésből, és az igazolások nem időben történő leadásából származtak. Továbbá gondot jelentett a diákok körében az internet és a közösségi oldalak nem megfelelő használata is.

Az *Arany János Tehetséggondozó program*, továbbra is sok támogatási lehetőséget adott a szociálisan rászoruló diákok számára: étkezés, gyógyszer, gyógyászati segédeszközök, szemüveg, egészségügyi-, tisztasági felszerelés, utazási költségtérítés, és esetenként ruhavásárlással is támogatják a rászoruló diákokat. Ezek a tanulók rengeteg egyéni beszélgetést, törődést, odafigyelést igényelnek. Kollégiumi csoportfoglalkozásokon, életvitel foglalkozásokon, és osztályfőnöki órákon sokat beszélgetnek a helyes viselkedési normákról, konfliktusok kezeléséről, higiénia szabályairól, a pozitív életszemléletről, testi - lelki egészség megőrzésének lehetőségeiről.

Együttműködés a segítő szakemberekkel:

Az SNI és BTMN tanulókkal fejlesztőpedagógusok, logopédus, szaktanárok, a szakértői véleményekben meghatározott óraszámban, heti rendszerességgel tartanak foglalkozásokat. Az iskolapszichológussal is folyamatos a kapcsolattartás, a diákok, szülők, osztályfőnökök jelzései, segítségkérései alapján. A lelkes, igény esetén végez lelki gondozást, diákok, szülők

részére. Az önként hozzáfordulókat minden esetben meghallgatja, együttérzésével és tanácsaival segíti őket lelki terheik elviselésében, enyhítésében. A helyi Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal is hatékony az együttműködés. Az általuk szervezett szakmaközi, jelzőrendszeri és kerekasztal megbeszéléseken rendszeresen részt veszünk, és kölcsönösen segítjük egymás munkáját.

Kapcsolattartás a szülőkkel:

Az alsó tagozatos gyermekek szüleivel szinte napi kapcsolatban vannak az osztályfőnökök, hiszen még bekísérik az iskolába gyermekeiket és jönnek értük délután. Ekkor a felmerülő problémákat meg tudják beszélni, valamint jól működik az üzenő füzetben az egyszerű, hétköznapi kérések, üzenetek továbbítása. A szülői értekezletek látogatottsága nem maximális, de általában kevés szülő hiányzik. A gimnázium pedagógusai a szülőkkel szülői értekezleteken, fogadóórákon személyesen évente két-két alkalommal, de telefonon, digitális platformokon heti rendszerességgel értekeznek. Tájékoztatják őket a támogatási lehetőségről, pályázatokról. Igyekeznek a szülői értekezleteket, fogadó órákat is felhasználni arra, hogy a szülőkkel őszintén megbeszéljék a felmerülő problémákat és értékeljék a tanulók viselkedését, tanulmányi munkáját. Megpróbálnak olyan nevelési, életvezetési tanácsot adni, amellyel a szülő-gyermek kapcsolat pozitív irányba fejlődhet.

Az intézmény tanulói létszámának és az osztályok számának adatai:

Tanulók	2021. 10. 01.
Tanulói létszám	707
Ebből kollégista	238
Hátrányos helyzetű	17
Halmozottan hátrányos helyzetű	27
Gimnáziumi osztályok száma	19
Általános iskolai osztályok száma	12

A digitális oktatás tapasztalatai:

A rendkívüli kormányzati intézkedések alapján – a koronavírus terjedésének lassítása érdekében az általános iskolások 2021. 03. 08-tól, 2021. 04. 07-ig, a középiskolás tanulók pedig, 2021. 01. 02., és 2021. 05. 10-ig, (részben vagy egészben) nem látogathatták közoktatási intézményünket. A rendkívüli intézkedések elrendelése, az elmúlt évhez hasonlóan, nem jelentette azt, hogy az intézményben nem volt tanítás, csupán az nem az iskola épületében folyt. A mindennapos iskolába járás helyett a tanulók számára az iskola, távoktatási formában biztosította a tanulmányi követelmények elsajátításának lehetőségét. A digitális oktatás hatásait és következményeit különbözőképpen értékelhetjük. Kiemelhetjük a nehézségeket, szomorkodhatunk a hiányok miatt, bosszankodhatunk a veszteségeken, de tekinthetünk rá úgy is, mint azon tapasztalatok idejére, amelyek begyűjtésére vissza nem térő alkalmunk nyílt. És ha így átkeretezzük a történeteket, akkor azért vannak hozadécai is az elmúlt időszaknak.

ERŐSSÉGEK

- digitális kompetenciák fejlődése,
- módszertani kultúra fejlődése,
- alkalmazkodni tudás a megváltozott helyzethez,
- megnövekedett szabadidő kihasználása.

GYENGESÉGEK

- kapcsolatok hiánya,
- elmaradt osztályprogramok,
- veszteségek,
- kiszámíthatatlanság,
- bizonytalan élethelyzet,
- a pedagógusok, szülők és a diákok digitális kompetenciáinak hiányossága,
- differenciálás hiánya.

LEHETŐSÉGEK

- felelősségteljesebb gondolkodás,
- tudatosabb időtervezés,
- értékke tehető gondolatok,
- következetesség,
- kommunikáció,

- egyéni tanulói szükségletek figyelembevétele,
- felkészülés egy újabb hullámra.

VESZÉLYEK

- gyengébb szorgalmú, képességű gyerekek leszakadása, lemaradása,
- elmagányosodás,
- közösség szétesése,
- visszaélések,
- tanulmányi eredmények romlása,
- munkamorál romlása,
- családszerkezet átalakulása.

Az iskolában végzett óvodai és iskolai szociális segítői tevékenység bemutatása:

A feladatellátás jogszabályi alapját a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet nyújtja. Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet a járási székhely önkormányzat által fenntartott, család – és gyermekjóléti központok a speciális szolgáltatásaik keretében kötelező jelleggel biztosítják.

Mezőberény köznevelési intézményeiben a fenti szolgáltatást a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Központja biztosítja. *Az óvodai, iskolai szociális segítő szolgáltatás célja a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújtani a köznevelési intézménybe járó gyermekeknek, a gyermek családjának, a köznevelési intézmény pedagógusainak, valamint az intézményben megjelenő egyéb szakembereknek.*

Az óvodai, iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el. Ennek keretében segíti:

- a tanulót korának megfelelő nevelésbe, oktatásba való beilleszkedéséhez, valamint tanulmányi kötelezettségei teljesítéséhez szükséges kompetenciái fejlesztésében,
- a diákokkal a tanulmányi előmenetelhez, későbbi munkavállaláshoz kapcsolódó lehetőségeik kibontakoztatásában,
- a diákok tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők észlelését feltárását,

- d) a tanuló családját, iskolai életét érintő kérdésekben, valamint a családot érintő nevelési problémák esetén a gyermeket és a családot a közöttük lévő konfliktus feloldásában,
- e) prevenciós eszközök alkalmazásával a gyermek veszélyeztetettségének kiszűrését és a jelzőrendszer működését.

Problématípusok, melyek kezelésében az óvodai- és iskolai szociális segítő is részt vesz:

Iskolai nehézségek:

- o tanulási problémák (pl. azok családi hátterének feltárása),
- o magatartási, beilleszkedési nehézségek,
- o iskolai konfliktushelyzetek,
- o iskolai hiányzás.

Szociális problémák:

- o anyagi nehézség,
- o szociokulturálisan hátrányos helyzet,
- o családon kívül történő nevelés.

Pszichés problémák

- o életkori változásokból adódó lelki nehézségek pl. iskolakezdés, serdülőkor,
- o veszteségek pl. válás, gyász.

Családi konfliktusok

- o szülők közötti konfliktus,
- o szülő-gyermek konfliktus,
- o nevelési problémák,
- o bántalmazás.

Családi életvitelben jelentkező problémák

- o elhanyagolás,
- o betegség, fogyatékosság,
- o szülő külföldi munkavállalása, családba fogadás.

A szociális munka módszertana, rugalmasan, széles körben alkalmazható az iskolai környezetben.

A tanulók közül, az ügyfelek jelentős része a 7-14 év közötti korcsoportba tartozik. Az ő eseteikben általában magatartási, tanulási és beilleszkedési problémák a jellemzőek.

Az osztályfőnökök jellemzően a fogadó óráikhoz kérnek közvetítői segítséget, míg a szülők elsősorban a gyermekeiknél tapasztalt agresszív magatartási-, tanulási- és beilleszkedési problémák miatt igénylik a segítői szolgáltatást.

A mentálhigiénés tanácsadás, segítő beszélgetés, konzultációk, információnyújtások és tanácsadások, a gyakran igényelt tevékenységek sorába tartoznak.

A segítő tevékenység a digitális oktatás ideje alatt is folyamatos volt. Telefonon és messengeren keresztül folytak az egyéni konzultációk a gyerekekkel, szülőkkel, pedagógusokkal.

A 2021-es évben, az intézményben végzett szakmai tevékenység, bemutatása számokban:

tevékenység (egyéni esetkezelés)	alkalmak száma
tanácsadás	38
konzultáció	77
információnyújtás	57
hivatalos ügyek intézésében való segítségnyújtás	8
családlátogatás	1
krízisintervenció	8
konfliktuskezelés (közvetítés)	35
delegálás	7
gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátása	20
ebből jelzés küldése a szolgálat, központ felé	6
esetmegbeszélés, esetkonferencia	1
összesen:	258

tevékenység	összes tevékenység	ebből elért tanulok száma	elért szülők száma	elért szakemberek száma
egyéni szociális munka	258	181	49	28
csoportos szociális munka	45	250	43	28
közösségi szociális munka	16	105	106	14

Mezőberény, 2022. május 10.

Dr. Rückné Mező Györgyi

igazgató

Nagy Zoltán

óvodai és iskolai szociális segítő